

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อม
ในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี
FACTORS RELATED TO THE KNOWLEDGE OF OCCUPATIONAL HEALTH AND
SAFETY LAW AMONG THE ADMINISTRATORS IN THE SMALL ENTERPRISES
IN CHONBURI PROVINCE

เผด็จ พุทธาผาย

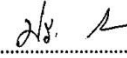
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สิงหาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ เผลิ่ง พุทธสาขาย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(อาจารย์ คร.พรทิพย์ เย็นใจ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.ปิวิณา มีประสิทธิ์)

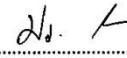
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ คร.เจลิ้มชัย ชัยกิตติภรณ์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ คร.พรทิพย์ เย็นใจ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.ปิวิณา มีประสิทธิ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.ทองศักดิ์ ชิ่งรัตนสุข)

คณะสาธารณสุขศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ คร.ยูวดี รอคจากภัย)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออนุเคราะห์จาก ดร.พรทิพย์ เย็นใจ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีณา มีประดิษฐ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาสุขศาสตร์อุตสาหกรรมและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้อันมีค่าแก่ผู้ศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานประกอบกิจการขนาดย่อมประเภทผลิต จังหวัดชลบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ และน้อง ๆ ทุกท่านที่ให้ความสนใจ ตลอดจนเพื่อนๆ ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

คุณค่า และประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิคา มารดา ทั้งคุณครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

เผด็จ พุทธาผาย

53921173: วท.ม (อาชีวอนามัยและความปลอดภัย)

คำสำคัญ: ปัจจัย/ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย/ ผู้บริหารสถานประกอบการ
ขนาดย่อม

เผด็จ พุทธาผาย: ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมใน จังหวัดชลบุรี. FACTORS RELATED TO THE KNOWLEDGE OF OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY LAW AMONG THE ADMINISTRATORS IN THE SMALL ENTERPRISES IN CHONBURI PROVINCE. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: พรทิพย์ เย็นใจ, PhD.; ปวีณา มีประดิษฐ์, D.Med., 80 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวางมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ระดับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานและ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม (มีลูกจ้างไม่เกิน 50 คน) ในจังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม จำนวน 385 คน ซึ่งใช้ วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควต้า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ตรวจสอบคุณภาพ ของเครื่องมือด้วยวิธีครอนบาค แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ พรรณนา และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ช่วงเวลาที่เก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนกันยายน-เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2559

ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมส่วนใหญ่ (ร้อยละ 36.9) มีความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับปาน กลาง และทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา และ อายุงานในสถานประกอบการ 2) ปัจจัยประเภทการผลิต 3) ปัจจัยขนาดสถานประกอบการ 4) ปัจจัยระยะเวลาการประกอบการ 5) ปัจจัยการฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงาน ได้แก่ การฝึกอบรมหลักสูตร จป.บริหาร จป.หัวหน้างาน คณะกรรมการความปลอดภัยฯ (คปอ.) การเข้า อบรมสัมมนา/ หรือชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับด้านความปลอดภัยในการทำงานโดยกระทรวง แรงงาน และการเข้าร่วมกิจกรรมสัปดาห์ความปลอดภัยแห่งชาติ 6) ปัจจัยการได้รับข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารหรือสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัยจาก หน่วยงานภาครัฐ การได้รับเอกสารเชิญเข้าอบรมหรือสัมมนาด้านความปลอดภัยจากหน่วยงาน

ภาครัฐและเอกชน การเข้าให้คำปรึกษาโดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ การได้รับข้อมูลข่าวสารจากวารสาร/
แผ่นพับ/ โปสเตอร์ และ 7) ปัจจัยทัศนคติความปลอดภัยในการทำงาน มีความสัมพันธ์กับความรู้
กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบ
กิจการขนาดย่อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการฝึกอบรมหลักสูตร กฎหมาย
ความปลอดภัยในการทำงาน มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย
อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้องควรรีให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้กฎหมาย
ความปลอดภัยดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยตามที่กฎหมายกำหนด
การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ที่มีความเหมาะสม รวมถึงการเข้าให้คำปรึกษาหรือชี้แจง
การปฏิบัติตามกฎหมายโดยกระทรวงแรงงาน ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย
ความปลอดภัยในการทำงานมากขึ้น เพื่อความปลอดภัยในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานใน
สถานประกอบกิจการขนาดย่อมต่อไป

53921173: M.Sc. (OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY)

KEYWORDS: FACTORS/ KNOWLEDGE OF OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY
LAW/ SMALL ENTERPRISES ADMINISTRATOR

PHADET PUTTAPAI: FACTORS RELATED TO THE KNOWLEDGE OF
OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY LAW AMONG THE ADMINISTRATORS IN
THE SMALL ENTERPRISES IN CHONBURI PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE:
PORNTHIP YENJAI, Ph.D.; PARVENA MEEPRADIT, D.Med., 80 P. 2017.

This research is a descriptive cross-sectional study. The objective was to study factors related to the knowledge of occupational health and safety law among the administrators in the small enterprises (The employee not over 50 persons) in Chonburi province. The samples used in the study were 385 administrators who are the administrator in small enterprises in Chonburi province. They were derived by quota sampling and a questionnaire was administered to them between September to November 2016. Questionnaires were used in this study. The reliabilities of the questionnaires were analyzed by Cronbach's alpha coefficient as .80. A statistical analysis assessing of the chi-square test and Pearson's correlation coefficients statistics were used performed on the data.

The results showed that mostly of small enterprises administrators had a medium level of the knowledge of occupational health and safety law (36.9 percent) The correlation test found that: 1) The personal factors such as age, income, educational level and work experience in the workplace 2) The production factor 3) The size of establishment factor 4) The duration of the operation factor 5) The training factors, including the training courses for safety officer at management level, safety officer at supervisor level, safety, health and environment in workplace committee, training and seminar about that the safety regulations in the work of the Ministry of Labour and attend the national safety week 6) The obtaining information media and public relations factors, including obtaining information or promotional materials regarding the safety law from government agencies, receive the document invitation to participate in training or seminars from government agencies and the private sector, the consultation by government officials, the obtaining information from a journal / brochure / poster and 7) The safety attitude in the workplace were among the factors correlated with knowledge of occupational, health and

safety law at a statistical significance of .01. The training course for safety laws were among the factors correlated with knowledge of occupational, health and safety law at a statistical significance of .05.

Therefore, all responsible stakeholders should be prioritized to various factors, specific the safety training to compliance with the requirement of the laws, the appropriate of media and public relations, including the consultation or clarify of lawfulness by the Ministry of Labour to improving the knowledge of the law among the small enterprises administrators for safety of an employee in the small enterprises.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
สถานการณ์การดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้.....	11
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้.....	16
พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน.....	23
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	27
รูปแบบการวิจัย	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
4 ผลการวิจัย	33
ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	33
ปัจจัยด้านสถานประกอบการกิจการของผู้บริหารสถานประกอบการ.....	35
ปัจจัยด้านการฝึกอบรมความปลอดภัยของผู้บริหารสถานประกอบการ	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ปัจจัยด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์ของผู้บริหาร สถานประกอบการกิจการขนาดย่อม.....	37
ปัจจัยด้านทัศนคติความปลอดภัยในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการ กิจการขนาดย่อม.....	38
ปัจจัยความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อม ในการทำงาน	39
ความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน รายชื่อ	39
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน	42
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	48
สรุปผลการวิจัย.....	48
อภิปรายผล	51
ข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	63
ภาคผนวก ก	64
ภาคผนวก ข	66
ประวัติย่อของผู้วิจัย	80

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1-1 การประสบอันตรายจากการทำงาน จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ/ จำนวนลูกจ้าง.....	10
3-1 จำนวนสถานประกอบการผลิตของสถานประกอบการขนาดย่อม ในเขตจังหวัดชลบุรี	28
4-1 จำนวน ร้อยละของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม จำแนกตามเพศ อายุ รายได้ระดับการศึกษา สถานภาพสมรสและประสบการณ์การทำงาน	34
4-2 จำนวน ร้อยละของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมจำแนกตาม ประเภทการผลิตขนาดสถานประกอบการและระยะเวลาที่เริ่มประกอบกิจการ	35
4-3 จำนวน ร้อยละของการฝึกอบรมความปลอดภัยของผู้บริหารสถานประกอบการ ขนาดย่อม	36
4-4 จำนวน ร้อยละของการได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์ของผู้บริหาร สถานประกอบการขนาดย่อม	37
4-5 จำนวน ร้อยละของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม จำแนกตามช่องทาง ได้รับการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงาน	38
4-6 จำนวน ร้อยละของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม จำแนกตามระดับ ทัศนคติความปลอดภัยในการทำงาน	38
4-7 จำนวน ร้อยละของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม จำแนกตามระดับความ รู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน	39
4-8 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิดจำแนกตามรายข้อคำถาม	40
4-9 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประเภทการผลิต ขนาดสถานประกอบการ การฝึกอบรมสัมมนาด้านความปลอดภัยในการทำงาน การได้รับข้อมูลและสื่อประชาสัมพันธ์กับระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน	43
4-10 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ รายได้ ประสบการณ์ทำงาน ระยะเวลาการประกอบกิจการ	47

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SMEs (Small and medium enterprises) (กรมสรรพากร, 2550) หมายถึง กิจการทางด้านการผลิต การค้า และการบริการที่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก หรือมีต้นทุนในการประกอบการน้อย โดยพิจารณาจากจำนวนสินทรัพย์ถาวรของธุรกิจ (ถาวร ศรีสุขะโต และธนะเวช ศรีสุขะโต, 2543) และจำนวนการจ้างแรงงานในสถานประกอบการ ในปัจจุบันได้มีการออกกฎหมายมาเพื่อส่งเสริมธุรกิจประเภทนี้โดยเฉพาะ ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ธุรกิจเหล่านี้ เป็นธุรกิจที่ ได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในด้านของการจ้างงาน การสร้างมูลค่าในผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (กรมสรรพากร, 2550) รวมถึงเป็นแหล่งพัฒนาและฝึกฝนฝีมือแรงงานขั้นต้น อีกทั้งยังเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันการผูกขาด และช่วยให้เกิดการแข่งขันในระบบเศรษฐกิจ (ถาวร ศรีสุขะโต และธนะเวช ศรีสุขะโต, 2543) ดังที่ปรากฏในข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งธุรกิจเหล่านี้ล้วนเกี่ยวข้องกับ เรื่องของการใช้แรงงานทั้งสิ้น ดังนั้นมาตรการคุ้มครองการบังคับใช้แรงงานและมาตรการคุ้มครอง ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของลูกจ้าง จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการประกอบกิจการ ทั้งนี้เพื่อให้ลูกจ้างปลอดภัยจากอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน รวมถึงเหตุเดือดร้อนรำคาญ ต่าง ๆ ซึ่งจากรายงานสถานการณ์การดำเนินงานด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัยของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2558 โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พบว่าการ ประสบอันตรายทุกกรณีของสถานประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้าง 1-50 คน มีจำนวนทั้งสิ้น 32,196 ราย คิดเป็นร้อยละ 32 ของจำนวนผู้ประสบอันตรายทั้งหมด (รายงานสถานการณ์การดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย, 2558)

กฎหมายที่ให้ความคุ้มครองความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้างที่สำคัญ ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ซึ่งมีผลบังคับใช้ทั้งกับลูกจ้างและผู้ประกอบการในกิจการทุกประเภทและทุกขนาด เว้นแต่จะมีการบัญญัติข้อยกเว้นไว้เป็นกรณีพิเศษ ซึ่งกฎหมายได้ กำหนดให้ไม่ต้องนำบทบัญญัติบางข้อหรือทั้งหมดมาใช้บังคับในการประกอบกิจการ นอกจากนี้ กฎหมายยังมีบทบัญญัติบางประการที่ทำให้กิจการบางประเภท หรือบางขนาดไม่อยู่ในเงื่อนไขที่

จะต้องปฏิบัติหรือสามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้ ซึ่งปัจจุบันมีวิสาหกิจขนาดเล็กจำนวนมากยังมีรูปแบบในการจัดการองค์กรหรือกิจการที่ไม่เป็นทางการ (Informal) (มงคล เจริญจิตต์, 2551) ซึ่งพนักงานหนึ่งคนจะมีหน้าที่ความรับผิดชอบหลายด้าน อีกทั้งพบว่ามีกิจการขนาดเล็กบางส่วนดำเนินกิจการโดยเจ้าของเองเท่านั้น ทำให้การจัดสรรทรัพยากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน จะพิจารณาถึงความอยู่รอดขององค์กรเป็นหลัก (ลินินาต บุญเนตร, 2544; Gaedeke & Tootelian, 1980, pp. 381-459) ในส่วนของบุคลากรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยเป็นการเฉพาะ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ หน่วยงานความปลอดภัยและคณะกรรมการความปลอดภัย ฯ นายจ้างส่วนใหญ่จะไม่มีการจัดเตรียม เนื่องจากสถานประกอบการไม่เข้าใจที่จะต้องดำเนินการ ดังนั้นนายจ้างจึงจัดให้มีเพียงเท่าที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น คือ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน ระดับเทคนิคและระดับบริหาร ซึ่งระดับหัวหน้างานและระดับเทคนิคก็จะมีข้อจำกัดในด้านของการทำงานและอำนาจในการตัดสินใจ ดังนั้นบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจึงเป็นของนายจ้างหรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับบริหารเป็นหลัก ดังนั้นหากผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจ หรือไม่ทราบรายละเอียดในสาระสำคัญของกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน จะส่งผลให้การปฏิบัติงานนั้นไม่สอดคล้องตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด เช่น ไม่มีการจัดฝึกอบรมให้กับพนักงาน การจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในสภาพที่ไม่ปลอดภัย ไม่มีการตรวจสอบแก้ไขสภาพแวดล้อมและการกระทำที่ไม่ปลอดภัยเป็นต้น นำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน และอาจถูกดำเนินคดีตามกฎหมายในที่สุด

ลักษณะของกฎหมายโดยทั่วไป โดยเฉพาะตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง บทบัญญัติส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะของการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำให้แก่ นายจ้างปฏิบัติ เช่น การจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เกิดความปลอดภัยกับลูกจ้าง การฝึกอบรมลูกจ้างให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย การจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐานให้กับพนักงาน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงที่ปรากฏก็คือมีสถานประกอบการเป็นจำนวนมากที่ไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำ หรือหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด โดยที่ปัญหาและลักษณะของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานนั้นมีความแตกต่างกันไป สำหรับกรณีของกิจการขนาดเล็กนั้นสิ่งที่พบโดยทั่วไปก็คือนายจ้างคิดว่า กิจการของตนนั้นไม่ได้เป็นกิจการที่มีขนาดใหญ่ จึงไม่จำเป็นต้องสนใจปฏิบัติตามที่กฎหมายด้านความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง หรือเกิดจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

ของนายจ้าง รวมถึงลูกจ้างเองก็อาจขาดความเข้าใจ ไม่รู้ว่าตนเองมีสิทธิอย่างไร หรือไม่สามรถเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่สำคัญ อีกทั้งที่ผ่านมามาพนักงานตรวจความปลอดภัย ซึ่งมีหน้าที่ตรวจตราการปฏิบัติตามกฎหมายของนายจ้างมีจำนวนน้อยและไม่สามารถเข้าไปตรวจตราได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งเนื่องจากเป็นกิจการที่มี ขนาดเล็ก ยากแก่การตรวจสอบ (มงคล เจริญจิตต์, 2551)

อีกเหตุผลหนึ่งที่ผู้วิจัยนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินการ ก็เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ได้มีแนวคิดและกำหนดหลักการของแผนแม่บทความความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) (รายงานสถานการณ์การดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ปี พ.ศ. 2558) ซึ่งประกอบด้วยการกำกับ ควบคุม และดูแลให้สถานประกอบกิจการปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงานและกฎหมายความปลอดภัย ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ

ข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) พบว่า จังหวัดชลบุรีมีจำนวนวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) มากที่สุดเป็นลำดับที่ 3 รองจากจังหวัดกรุงเทพมหานคร และจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีจำนวนทั้งหมด 83,153 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.05 และมีสถานประกอบการประเภทการผลิตจำนวน 8,400 ราย ส่วนการจ้างงานพบว่ามีจำนวนสูงเป็นลำดับ 2 รองจากจังหวัดกรุงเทพมหานคร (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2558) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารในสถานประกอบกิจการเหล่านี้

ซึ่งจากนโยบายของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานและปัญหาการประสบอันตรายจากการทำงานดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบกิจการขนาดย่อม โดยวิจัยมุ่งเน้นศึกษา เกี่ยวกับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาครัฐ ได้ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาทางด้านกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้างต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้เฉลี่ย สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุงานที่ทำงานในบริษัทของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประเภทการผลิตของสถานประกอบการขนาดย่อม
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านขนาดสถานประกอบการของสถานประกอบการขนาดย่อม
4. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านระยะเวลาการประกอบกิจการของสถานประกอบการขนาดย่อม
5. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการฝึกอบรมความปลอดภัยของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม
6. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม
7. เพื่อศึกษาทัศนคติความปลอดภัยในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม
8. เพื่อศึกษาความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
9. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยประเภทการผลิต ปัจจัยด้านขนาดสถานประกอบการ ระยะเวลาการประกอบกิจการ การฝึกอบรม การได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์ ทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษากิจการประเภทการผลิตในสถานประกอบการขนาดย่อม ส่วนพื้นที่ที่เลือกใช้ในการศึกษา คือ สถานประกอบการประเภทการผลิตในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตของความรู้กฎหมาย จะศึกษาเฉพาะความรู้ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ในกลุ่มผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและรูปแบบในการบริหารงาน ว่ามีความรู้ในสาระสำคัญของพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างไร

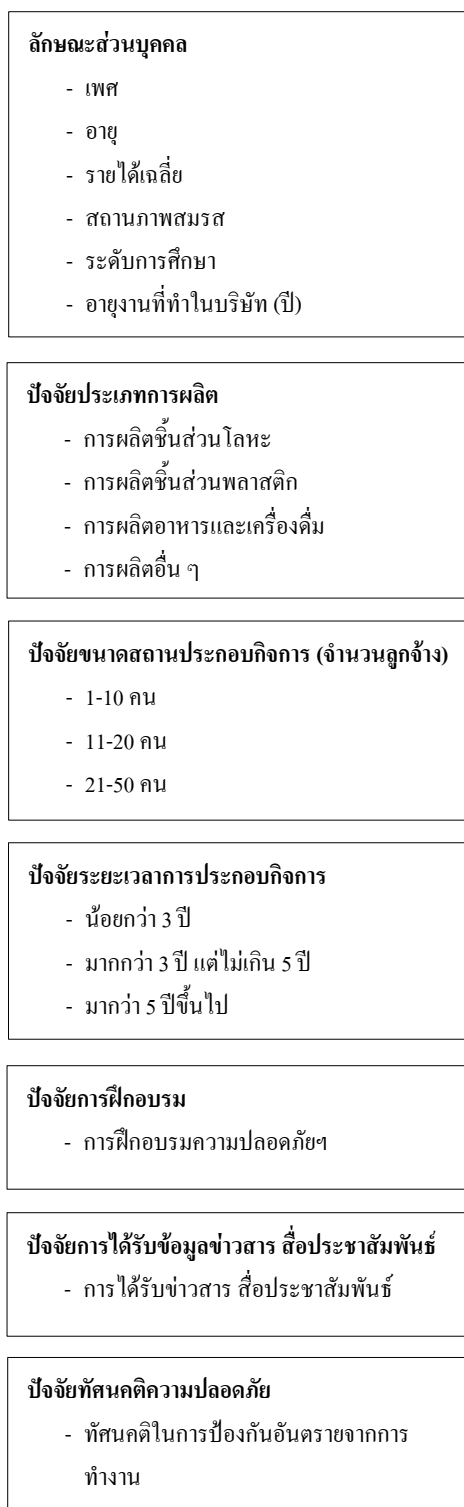
สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม
2. ปัจจัยประเภทการผลิต มีความสัมพันธ์กับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม
3. ปัจจัยขนาดสถานประกอบการ มีความสัมพันธ์กับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม
4. ปัจจัยระยะเวลาการประกอบการ มีความสัมพันธ์กับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม
5. ปัจจัยด้านการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์กับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม
6. ปัจจัยการได้รับการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์กับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม
7. ปัจจัยการได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม
8. ทักษะคิดความปลอดภัยของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

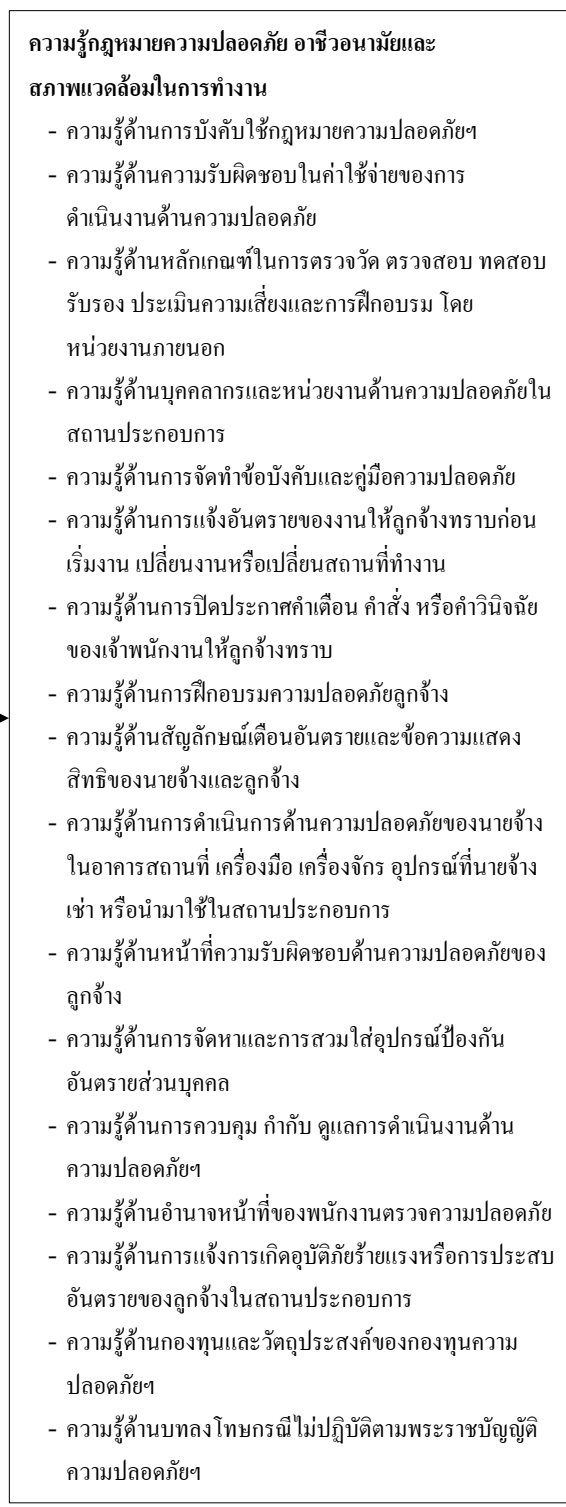
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาของผู้วิจัยครั้งนี้ ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมและรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประกอบด้วยองค์ประกอบของความรู้ของบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้เฉลี่ย สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ประเภทการผลิต จำนวนลูกจ้าง ระยะเวลาการประกอบการ การเข้ารับการฝึกอบรม การได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์ ทักษะคิดในการป้องกันอันตราย (วิทิต กมลรัตน์, 2552) และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งสามารถสรุปได้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variable)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ที่มา: รายงานสถานการณ์การดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ ของประเทศไทย

(2558) กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและจัดการด้านความปลอดภัยฯ

(2549) วิตด กมลรัตน์ (2552)

ที่มา: พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ

สภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุ รายได้ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน (ปี) ของผู้บริหารในสถานประกอบการขนาดย่อมประเภทการผลิต ในจังหวัดชลบุรี

ประเภทการผลิต หมายถึง การผลิตชิ้นส่วนโลหะ การผลิตชิ้นส่วนพลาสติก การผลิตอาหารและเครื่องคั่ว และการผลิตประเภทอื่น ๆ ในสถานประกอบการขนาดย่อมประเภทการผลิตในจังหวัดชลบุรี

ขนาดสถานประกอบการ หมายถึง สถานประกอบการขนาดย่อมที่มีจำนวนลูกจ้าง ระหว่าง 1-10 คน 11-20 คน และ 21-50 คน

ระยะเวลาในการประกอบการ หมายถึง ระยะเวลาที่สถานประกอบการเริ่มดำเนินการผลิต (ปี)

การฝึกอบรม หมายถึง การฝึกอบรมความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน, เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร, คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานและหัวหน้าหน่วยความปลอดภัย

ทัศนคติด้านความปลอดภัย หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อวิธีการป้องกันตนเองจากอันตรายที่เกิดจากการทำงาน หรือความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อกฎระเบียบ ต่อความรู้ความเข้าใจ รวมถึง วิธีการป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายที่เกิดขึ้นจากการทำงาน แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การได้รับข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน สำคัญ ระเบียบข้อบังคับ มาตรฐานของกฎหมายและบทลงโทษ โดยแบ่งระดับความรู้ออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งนำมาจากแนวคิดของ Bloom (1968) ได้แก่ มีระดับความรู้ดี มีระดับความรู้ปานกลาง และมีระดับความรู้น้อย

กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 หมวดที่ 1 บททั่วไป ได้แก่ มาตรา 6 และมาตรา 7 หมวดที่ 2 การบริหาร การจัดการ และการดำเนินการด้าน

ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ มาตรา 8 ถึง มาตรา 23
หมวดที่ 4 การควบคุม กำกับ ดูแล ได้แก่ มาตราที่ 32 ถึง มาตรา 34 และมาตรา 42 และมาตรา 43
หมวดที่ 5 พนักงานตรวจความปลอดภัย ได้แก่ มาตรา 35 ถึง มาตรา 43 หมวดที่ 6 กองทุน
ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ มาตรา 44 ถึง มาตรา 46
และหมวดที่ 8 บทกำหนดโทษ ได้แก่ มาตรา 53 ถึงมาตรา 71

ผู้บริหารสถานประกอบกิจการขนาดย่อม หมายถึง นายจ้างหรือตัวแทนนายจ้างใน
สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างไม่เกิน 50 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ทบทวนเอกสาร งานวิจัยและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนและเป็นแนวทางในการทำวิจัยเรื่องนี้ โดยนำเสนอเนื้อหาเรียงตามลำดับดังนี้

1. สถานการณ์การดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย
 - 1.1 ข้อมูลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
 - 1.2 ข้อมูลสถิติการประสบอันตรายจากการทำงาน
 - 1.3 นโยบายของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้
 - 2.1 ความหมายของความรู้
 - 2.2 องค์ประกอบของความรู้
 - 2.3 ประเภทของความรู้
 - 2.4 การประเมินระดับของความรู้
 - 2.5 หน้าที่หลักของความรู้
 - 2.6 การวัดความรู้
3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้
4. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

สถานการณ์การดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย

มีรายละเอียดโดยแยกเป็นข้อมูลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การประสบอันตรายจากการทำงาน และนโยบายของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ดังนี้

1. ข้อมูลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากข้อมูลจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs (Small and medium enterprises) ที่เป็นนิติบุคคลทั้งประเทศของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) พบว่า ส่วนใหญ่เป็นวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) คิดเป็น ร้อยละ 97 รองลงมาได้แก่ วิสาหกิจขนาดกลาง ร้อยละ 2 และบริษัทขนาดใหญ่ ร้อยละ 1 โดยจังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) มากที่สุดเป็นลำดับที่ 3 รองจากจังหวัดกรุงเทพมหานคร และจังหวัด

เชียงใหม่ โดยมีจำนวนทั้งหมด 83,153 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.05 และมีสถานประกอบการประเภทการผลิตจำนวน 8,400 ราย ส่วนการจ้างงานพบว่า มีจำนวนสูงเป็นลำดับ 2 รองจากจังหวัดกรุงเทพมหานคร (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2558)

2. สถิติการประสบอันตรายจากการทำงานของประเทศ

จากรายงานสถานการณ์การดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2558 โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พบว่าขนาดสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 1-50 คน มีสถิติการประสบอันตรายจากการทำงานทั้งสิ้น 32,196 คิดเป็นร้อยละ 32 ซึ่งถือว่าเป็นอัตราการประสบอันตรายที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับสถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่กว่า ดังแสดงในตารางที่ 1-1

ตารางที่ 1-1 การประสบอันตรายจากการทำงาน จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ/
จำนวนลูกจ้าง

ขนาดสถาน ประกอบการ (จำนวนลูกจ้าง)	จำนวนที่วินิจฉัย (คน)					รวมทุก กรณี
	เสียชีวิต	ทุพพล ภาพ	สูญเสีย อวัยวะ	หยุดงาน เกิน 3 วัน	หยุดงาน ไม่เกิน 3 วัน	
1-10	116	3	208	4,165	7,623	12,115
11-20	65	2	102	2,430	4,687	7,286
21-50	110	1	211	4,083	8,390	12,795
51-100	76	2	142	3,131	6,908	10,259
101-200	52	2	207	3,309	7,773	11,343
201-500	63	1	236	4,464	10,999	15,763
501-1,000	47	2	164	2,707	7,106	10,026
1,000 ขึ้นไป	96	1	215	5,039	15,454	20,805

ที่มา: สถานการณ์การดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2558
โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

3. นโยบายของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านกฎหมายไว้ในแผนแม่บทความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) เพื่อเป็นการเสริมสร้างการคุ้มครองแรงงานตามมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งมีเป้าหมายให้นายจ้าง ลูกจ้างรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติตามมาตรฐานของกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ทั้งนี้ได้กำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายในการคุ้มครองแรงงานและลดอัตราการประสับอันตรายของลูกจ้าง โดยมุ่งเน้นการกำกับควบคุมและดูแลให้สถานประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ดังนั้น ผู้บริหารจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน และสามารถนำกฎหมายไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบการ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้างและสอดคล้องตามนโยบายของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารในสถานประกอบการเหล่านี้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้

มีรายละเอียดโดยแยกเป็นแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ และทฤษฎีการรับรู้กฎหมาย ดังนี้

1. ความหมายของความรู้

ความรู้ หมายถึง สาระ ข้อมูล แนวคิด หลักการที่บุคคลรวบรวมได้จากประสบการณ์ในวิถีชีวิต ความรู้เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม และเทคโนโลยี บุคคลเรียนรู้จากประสบการณ์ การศึกษา อบรม การรับถ่ายทอดทางวัฒนธรรม การรับรู้ การคิด และการฝึกปฏิบัติ จนสามารถสรุปสาระ ความรู้และนำไปใช้ประโยชน์ได้หรือพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2551)

Bloom (1971) กล่าวว่า ความรู้ (Knowledge) คือ ความสามารถในการจำเรื่องราว ทฤษฎี และประสบการณ์ต่าง ๆ ได้ โดยความรู้นี้อาจแยกออกเป็นความรู้เฉพาะสิ่ง ความรู้ในเรื่องระเบียบการ และความรู้เรื่องสากล เป็นต้น

ความรู้ หมายถึง การประมวลประสบการณ์ต่างๆ ที่บุคคลได้รับ จากการศึกษา ข้อเท็จจริง (Fact) ความจริง (Truth) ปรากฏการณ์และรายละเอียดต่างๆ โดยผ่านการ รวบรวมและ สะสมไว้ เพื่อสำหรับนำไปใช้ประโยชน์หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งความรู้คือความสามารถ ในด้าน สติปัญญาและทักษะต่าง ๆ ที่เกิดจากการเรียนรู้ตนเอง (Good, 1973)

ความรู้ หมายถึง การระลึกถึงเรื่องราวต่างๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาแล้วได้ และรวมถึง การจำเนื้อเรื่องต่างๆ ทั้งที่ปรากฏอยู่ในแต่ละเนื้อหาวิชาและที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชานั้นด้วย เช่น ระลึกหรือจำได้ถึงวัตถุประสงค์ วิธีการ แบบแผนและเค้าโครงของเรื่องนั้น ๆ (บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ, 2542)

ความรู้ หมายถึง กรอบของการผสมผสานระหว่าง ประสบการณ์ ค่านิยม ความรอบรู้ใน บริบท และความรู้เชิงอย่างซ้ำของเป็นการประสมประสานที่ให้กรอบสำหรับการประเมินค่าและ การนำเอาประสบการณ์กับสารสนเทศใหม่ๆ มาผสมรวมเข้าด้วยกัน มันเกิดขึ้นและถูกนำมา ประยุกต์ในใจของคนที่มี (นิทัศน์ วิเทศ, 2542)

ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง ข้อมูล รายละเอียดและพฤติกรรมต่างๆ ที่บุคคลได้รับจาก การจำ การศึกษา การเรียนรู้ที่สะสมรวบรวมไว้และแสดงออกมาในเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดและ สังเกตได้ (แสงจันทร์ โสภาคาล, 2544)

ความรู้ หมายถึง การได้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริง รูปแบบ วิธีการ กฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติ สิ่งของ เหตุการณ์ หรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์ หรือจากสื่อ ต่างๆ ประกอบกับ ความรู้ จึงเป็นความสามารถในการใช้ข้อเท็จจริง หรือความคิด ความหยั่งรู้หยั่ง เห็น หรือสามารถ เชื่อมโยงความคิดเข้ากับเหตุการณ์ (สุวริย์ ศิวะแพทย์, 2549)

ความรู้ หมายถึง ส่วนผสมของกรอบประสบการณ์ คุณค่า สารสนเทศ ที่เป็น สภาพแวดล้อมและกรอบการทำงาน สำหรับการประเมิน และรวมกันของประสบการณ์และ สารสนเทศใหม่ (Davenport and Prusak, 1998, อ้างอิงใน พรธิดา วิเชียรปัญญา, 2547)

ความรู้เป็นสารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิดเปรียบเทียบ เชื่อมโยงกับความรู้อื่น จนเกิด เป็นความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ในการสรุปและตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ โดยไม่จำกัด ช่วงเวลา (Hideo Yamazaki, สำนักงาน ก.พ.ร. และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548)

ความรู้ หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า การสังเกต รวมทั้ง ประสบการณ์ ความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ หรือจากสื่อต่าง ๆ ประกอบกัน (ภัทรภร เฉลยจรรยา, 2558)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึง การที่มนุษย์เราสามารถนึกได้ ระลึกได้ จดจำ และ เข้าใจจากการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริง รูปแบบ วิธีการ กฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติ สิ่งของ

เหตุการณ์ หรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกต การศึกษา ประสบการณ์ที่สะสมมาในอดีต หรือจากสื่อต่าง ๆ ประกอบกัน ซึ่งจะแสดงออกมาในเชิงพฤติกรรมและสามารถวัดได้

2. องค์ประกอบของความรู้

พิศวง ธรรมพັນธา (2523) ได้กล่าวถึงลักษณะของความรู้ว่า ประกอบด้วย

- 2.1 การทดลองได้ (Empirical) การทดลองอยู่บนพื้นฐานของการสังเกต การพิสูจน์ ตรวจสอบและการใช้กระบวนการเหตุผล
- 2.2 การตรวจสอบได้ (Verifiable evidence) ซึ่งเราสามารถสังเกตได้จากการเห็น การชั่งน้ำหนัก การวัด การนับ และการตรวจสอบ
- 2.3 มีความเป็นทฤษฎี (Theoretical) สามารถสรุปสิ่งที่สังเกตตามหลักตรรกวิทยา มาเป็นทฤษฎีหรือเนื้อหาวิชา
- 2.4 มีการผสมผสาน (Cumulative) เพราะทฤษฎี หรือความรู้เดิม นั้นเป็นพื้นฐานของการสร้างทฤษฎีใหม่
- 2.5 ไม่เป็นจริยศาสตร์ (Non-ethical) เนื้อหาสาระจะไม่เพ่งเล็งในด้านดีหรือเลว แต่จะมุ่งทำความเข้าใจและอธิบายสิ่งที่ เป็นไป

3. ประเภทของความรู้

ปภาณี จิตวิวัฒนา (2523, หน้า 3) ได้จำแนกประเภทความรู้ออกเป็น 4 ด้าน คือ

- 3.1 ทางด้านไสยศาสตร์ ซึ่งมีความลึกลับ ไม่สามารถอธิบายได้แจ่มชัด มนุษย์ใช้เพียงการคาดคะเนหรือเดาสุ่ม ความรู้ประเภทนี้มักเกี่ยวข้องกับการเชื่อ โชคลางหรือ ผีสาง
 - 3.2 ความรู้จากประสบการณ์หรือสามัญสำนึก เป็นความรู้ที่ทุกคนเคย ผ่านและรับ ความรู้สึก ความเข้าใจในความรู้ นั้น ความรู้ดังกล่าวนี้บุคคลได้เริ่มมีขึ้นตั้งแต่เกิด จนตาย เช่น ความรู้เกี่ยวกับอาการร้อนหนาว ความกลัว ความเศร้า ความสนุกสนาน เป็นต้น
 - 3.3 ความรู้แบบปรัชญา เป็นความรู้ที่มีความลึกซึ้ง และสลับซับซ้อน โดยอาศัย การวินิจฉัยพิจารณา หรือใช้ความนึกคิดอย่างมีเหตุผล มีลักษณะเป็นนามธรรม
 - 3.4 ความรู้แบบวิทยาศาสตร์เป็นความรู้ที่บุคคลได้รับการสั่งสอนและเรียนรู้ทั้ง ทางด้านเนื้อหา (Body of knowledge) และวิธีการ (Methods) ในการศึกษาและ
- ลาวัณย์ วิทยายุทธพิบูล (2526, หน้า 7) ได้กล่าวถึงความรู้ทางสังคมศาสตร์ โดยได้แยกประเภทดังนี้ คือ

1. ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง (Factual knowledge) หรือข้อเท็จจริง (Facts) หมายถึง ความรู้ที่เป็นข้อมูลเฉพาะอย่างเกี่ยวกับเหตุการณ์ สิ่งของ ผู้คนหรือปรากฏการณ์อื่นที่บุคคลได้พบ ได้เห็น สังเกตพบ หรือได้รับรู้โดยประสาทสัมผัสสออย่างใด อย่างหนึ่ง มีลักษณะเป็นข้อมูลเบื้องต้น

2. ความรู้ที่เป็นมโนคติ (Conceptual knowledge) หรือมโนคติ (Concepts) เป็นแนวความคิดที่สรุปรวบยอดได้จากข้อเท็จจริงที่แสดงถึงความเข้าใจต่อปรากฏการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นข้อเท็จจริง

3. หลักการ (Generalization) เป็นแนวความคิดสรุป ซึ่งอาจเป็นกฎเกณฑ์ หลักการที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างมโนคติตั้งแต่สองอย่างขึ้นไปที่อาจมีความสัมพันธ์ในเชิงเป็นเหตุเป็นผลหรือเป็นเงื่อนไขแก่กันทั้งในทางสนับสนุนและปฏิเสธ

4. ทฤษฎี (Theory) เป็นความรู้ที่ได้สรุปเป็นหลักการและได้รับการทดสอบแล้ว

4. การประเมินระดับความรู้

Bloom (1967) ได้แบ่งระดับความรู้ไว้ 6 ระดับ ดังนี้

4.1 ระดับระลึกได้ (Recall) หมายถึง การเรียนรู้ในลักษณะที่จำเรื่องเฉพาะ กระบวนการและแบบแผนได้ ความสำเร็จในระดับนี้ คือ ความสามารถในการดึงข้อมูลจากการจำและระลึกได้

4.2 ระดับที่รวบรวมสาระสำคัญได้ (Comprehension) หมายถึง บุคคลสามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้มากกว่าการจำเนื้อหาที่ได้รับ สามารถเขียนข้อความเหล่านั้นด้วยถ้อยคำของตนเอง สามารถแสดงให้เห็นได้ด้วยภาพให้ความหมาย แปลความและเปรียบเทียบความคิดเห็นอื่นๆ หรือคาดคะเนผลที่เกิดขึ้นต่อไปได้

4.3 ระดับการนำความรู้ไปใช้ (Application) หมายถึง สามารถนำเอาข้อเท็จจริงและความคิดเห็นที่เป็นนามธรรมนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

4.4 ระดับของการวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง สามารถใช้ความคิดในรูปแบบของการนำความคิดแยกออกเป็นส่วนๆ เป็นประเภท หรือการนำข้อมูลมาประกอบกัน เพื่อการปฏิบัติของตนเอง

4.5 ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง การนำเอาข้อมูล แนวคิดมาประกอบกันแล้ว นำไปสู่การสร้างสรรค์ซึ่งเป็นเรื่องใหม่แตกต่างไปจากเดิม

4.6 ระดับของการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง สามารถใช้ข้อมูลเพื่อตั้งเกณฑ์การรวบรวมผล วัดผลข้อมูลตามมาตรฐานหรือเพื่อให้ตั้งข้อตัดสินถึงระดับของกิจกรรมแต่ละอย่าง

5. หน้าที่หลักของความรู้

สุวรรณ บัวทวน (2528, หน้า 11) กล่าวถึงจุดประสงค์ของความรู้ หรือองค์ความรู้จะทำหน้าที่หลักอยู่ 2 ประการด้วยกัน คือ

5.1 การอธิบาย (Explanation) ปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น เกิดจากความรู้ที่มุ่งอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมหรือปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เกิดขึ้น ลักษณะของการอธิบายแยกเป็น

2 ลักษณะด้วยกัน คือ

5.1.1 การอธิบายในลักษณะที่เป็นสากล (Universal) เป็นการอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะทั่วไป โดยไม่มีเงื่อนไขหรือข้อกำหนดใดๆ เข้ามาควบคุม สามารถอธิบายได้ทุกเวลาและสถานที่

5.1.2 การอธิบายภายใต้เงื่อนไข (Conditioned) เป็นการอธิบายปรากฏการณ์ที่มีข้อจำกัดหรือข้อกำหนดบางประการเข้ามาควบคุมในการอธิบายนั้น เช่น “เขาสอบตกเพราะไม่เอาใจใส่ในการเรียน”

5.2 การคาดการณ์ (Prediction) ผลที่จะเกิด เกิดจากความรู้ที่จะเป็นสิ่งที่บ่งบอกให้เราทราบว่า ภายหลังจากเกิดปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นแล้ว จะมีปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์อะไรที่ติดตามมา การคาดการณ์แยกได้เป็น 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

5.2.1 การคาดการณ์ในลักษณะที่แน่นอน (Certainty) เป็นลักษณะการคาดการณ์ที่จะบอกผลที่จะเกิดตามมาได้อย่างถูกต้อง

5.2.2 การคาดการณ์ในลักษณะความน่าจะเป็น (Probability) เป็นการคาดการณ์จากปรากฏการณ์ที่เกิดแล้วผลที่จะเกิดติดตามมามีทางเป็นไปได้หลายทาง

6. การวัดความรู้

การวัดความรู้ (วีระวัฒน์ ภูกันดาน, 2553 อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ, 2551) ได้แบ่งแบบทดสอบความรู้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

6.1 แบบทดสอบวัดความเรียง (Essay Test) เป็นแบบที่กำหนดคำถามให้และผู้ตอบต้องเรียบเรียงคำตอบเอง ผู้ตอบจะต้องเรียบเรียงความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นแล้วเขียนคำตอบตามที่ถนัดในการวิจัยไม่นิยมใช้ เนื่องจากใช้เวลามาก เว้นแต่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ หรือสำรวจเบื้องต้น

6.2 แบบทดสอบแบบตอบสั้น (Short Answer Test) เป็นแบบที่กำหนดคำถามให้และกำหนดให้ตอบสั้น ๆ ผู้ตอบต้องหาคำตอบเองเหมือนกับความเรียง แบ่งเป็น 3 ชนิด

6.2.1 แบบข้อความสมบูรณ์ (Completion) รูปแบบการถามจะใช้ประโยคที่มีเนื้อหาสมบูรณ์แต่ให้ตอบสั้นๆ เพียงคำเดียวหรือวลีเดียว

6.2.2 แบบข้อความไม่สมบูรณ์ (Incompletion) รูปแบบการถามใช้ประโยคไม่สมบูรณ์และเว้นช่องให้เติมคำหรือวลีจะทำให้ประโยคสมบูรณ์

6.2.3 แบบเติมคำที่มีความสัมพันธ์ รูปแบบนี้จะตั้งคำถามด้วยประโยคหลักแล้วตามด้วยคำหรือข้อความย่อยๆ เว้นไว้ให้ผู้ตอบที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคำหรือข้อความย่อยที่กำหนดไว้

6.3 แบบทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Items) เป็นแบบที่กำหนดให้ทั้งคำถามและคำตอบ ผู้ตอบจะต้องเลือกตอบตามคำตอบที่กำหนด นิยมใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เนื่องจากใช้เวลาในการตอบน้อย การตรวจและการวิเคราะห์ทำได้ง่ายและสะดวก มีหลายรูปแบบ ได้แก่

6.3.1 แบบสองตัวเลือก มีลักษณะเป็นแบบถูกผิดเป็นหลัก ใช้ถามข้อเท็จจริงและวัดความรู้ในระดับความจำ ในการสร้างคำตอบจะต้องถูกหรือจริง ส่วนข้อคำถามต้องชัดเจน ไม่มีประโยชน์พิเศษ ให้ใช้ประโยชน์ มีเนื้อความเดียว เว้นแต่คำถามในลักษณะเหตุผล แบบนี้นิยมใช้ในการสัมภาษณ์ หรือใช้ส่งให้ประชาชนที่มีระดับการศึกษาน้อยตอบ

6.3.2 แบบหลายตัวเลือก เป็นแบบที่กำหนดคำตอบให้มากกว่า 2 คำตอบ ซึ่งมีตั้งแต่ 3-5 คำตอบ โดยทั่วไปนิยม 4 คำตอบ ผู้ตอบเลือกคำตอบได้เพียงคำตอบเดียว ในการสร้างข้อคำถามต้องชัดเจน มีเนื้อความเดียว แต่ละข้อคำถามเป็นอิสระกัน เพื่อหลีกเลี่ยงการแนะคำตอบในข้ออื่น คำถามไม่ควรใช้ประโยชน์พิเศษ ควรใช้ประโยคบอกเล่าที่สมบูรณ์ ส่วนคำตอบที่กำหนดนั้นคำตอบทั้งหมดในข้อเดียวกันต้องเป็นเรื่องเดียวกันมีโอกาสถูกพอๆ กัน สั้นยาวพอๆ กันและจะต้องเป็นอิสระกันอย่าให้ถูกผิดทับซ้อนกันจะทำให้ตอบลำบาก

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของบุคคลประกอบด้วยหลายปัจจัย โดยสุภาวดี คูหาทอง (2533 อ้างถึงใน สรวงทิพย์ ภูักฤษณา, 2541) ได้แบ่ง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคลภายใน ได้แก่ คุณสมบัติที่อยู่ภายในของผู้รับรู้ เช่น เพศ อาชีพ อายุ ระดับการศึกษา ความต้องการ คุณค่า ความสนใจและประสบการณ์เดิม

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับการความรู้ของบุคคลมีต่อไปนี้

ด้านเพศ เพศที่แตกต่างกัน ความรู้ในบางเรื่องก็อาจจะแตกต่างกัน เนื่องจากมีหน้าที่ความรับผิดชอบและความถนัดแตกต่างกัน เช่น เพศชายจะมีบทบาทหน้าที่ด้านบริหารงาน ส่วนเพศหญิงส่วนใหญ่จะรับผิดชอบงานด้านธุรการ งานบัญชีการเงิน งานแม่บ้านเป็นหลัก ทั้งนี้เรื่องที่สนใจของเพศชายและเพศหญิงก็จะแตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านกฎหมาย ซึ่งจากการศึกษาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรงานการเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า เพศ ต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน (โกมน ภูัสมนบุญ, 2551)

ด้านอายุ บุคคลที่พ้นวัยผู้ใหญ่ไปแล้ว ยิ่งอายุมากขึ้น ความสามารถในการเรียนรู้จะยิ่งลดลง ความจำไม่ดีเท่าวัยรุ่น แต่ก็มีสิ่งชดเชย เช่น ประสบการณ์ การใช้เหตุผลดีขึ้น การควบคุมอารมณ์ดีขึ้น โดยทั่วไปความสามารถในการเรียนรู้ตั้งแต่ยังเป็นเด็กจนถึงวัยรุ่นจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากวัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่จะคงที่ และจากวัยผู้ใหญ่ถึงวัยชราจะลดลง (กันยา สุวรรณแสง, 2532) จากการศึกษาการรับรู้ข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 พบว่า อายุ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความรู้พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 (เขาวลิต นานา, 2548) การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเลย จำนวน 360 คน พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (แสงจันทร์ โสภากาล, 2544)

ด้านสถานภาพสมรส สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันความรู้ก็อาจจะแตกต่างกัน เนื่องจากปัจจัยทางสังคมและความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและความมั่นคงของชีวิตสมรสนั้น ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมได้แก่ ครอบครัว ก่อให้เกิดการสะสมความรู้โดยตรง หรือทางอ้อมจากระเบียบ วิถีปฏิบัติ กฎเกณฑ์และค่านิยมต่าง ๆ ที่กลุ่มได้กำหนดไว้เป็นระเบียบของความประพฤติและความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมนั้น (สรพรพุดิ พิพัฒพันธ์, 2538) จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้างในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 152 ราย พบว่า สถานภาพการสมรส มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้าง (น้ำทิพย์ ชาบ้วน้อย และขจรวรรณ อัฐรัตน์, 2555)

ด้านรายได้ รายได้ที่แตกต่างกันก็อาจจะทำให้ความรู้แตกต่างกัน เนื่องจากผู้ที่มีรายได้มากกว่าอาจจะมีแรงจูงใจในการทำงานมากกว่า หรือมีความสนใจในเรื่องที่ตัวเองเกี่ยวข้องมากกว่า ทั้งนี้รายได้ก็มักจะสัมพันธ์กันกับระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้างในจังหวัดนครสวรรค์จำนวน 152 ราย พบว่า รายได้ของผู้ประกันตน มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้าง (น้ำทิพย์ ชาบ้วน้อย และขจรวรรณ อัฐรัตน์, 2555)

ด้านการศึกษา คนที่มีการศึกษาในระดับที่สูงกว่าก็จะมีโอกาสในการเรียนรู้ในแต่ละเรื่องมากกว่าคนที่มิระดับการศึกษาต่ำกว่า การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออก เพราะจะทำให้บุคคลมีความรู้ และมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุและมีผล (สรพรพุดิ พิพัฒพันธ์, 2538) จากการศึกษาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นของบุคลากร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน (โกมน กุศลบุญ, 2551) การศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับการเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดพัทลุง ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจต่อเรื่องรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 แตกต่างกัน (สุภรณ์ ศิริวานิช, 2542) การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ของผู้ดูแลผู้สูงอายุไทย พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความรู้ของผู้ดูแลผู้สูงอายุไทย (ชฤษณู แสงจันทร์, 2556) การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้างในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 152 ราย พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้าง (น้ำทิพย์ ชาบ้วน้อย และจรรยาพร อธิรัตน์, 2555) การศึกษาการรับรู้ข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 พบระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความรู้พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 (เขาวลิต นาสา, 2548) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติต่อทรัพยากรป่าไม้ในเขตป่าสงวนของประชาชนในจังหวัดกำแพงนครเวียงจันทร์ ประเทศลาว จำนวน 200 ราย ได้แก่ ระดับการศึกษา (บุญทัศน์ ลัทธินิพนธ์, 2541) การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเลย จำนวน 360 คน พบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (แสงจันทร์ โสภากาล, 2544)

ด้านประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารที่แตกต่างกันความรู้ก็อาจจะแตกต่างกัน เนื่องจากคนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่ามักจะมีการเรียนรู้ในแต่ละเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ผู้เรียนที่มีความรู้ในเรื่องที่เรียนมาน้อยเพียงใด ถ้าเคยรู้มาบ้างหรือเคยมีประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่อาจมีผลต่อการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ซึ่งก็คือความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่มีอยู่จะช่วยให้เรียนเรื่องใหม่ได้สะดวกและเร็วขึ้นหรืออาจกล่าวได้ว่า ผลของการเรียนรู้จากบทเรียนไปแล้ว มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้บทเรียนใหม่นั้นเอง (สุทธาทิพย์ สกฤษีพัฒนา, 2536 อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2544) ประสบการณ์เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและส่งผลต่อความคิดเห็น (สรพรพวุฒิ พิพัฒพันธ์, 2538) จากการศึกษาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ประสบการณ์ทำงานต่างกันมีระดับความรู้

เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน (โกเมน ภูสมบัติ, 2551) การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทักษะในการช่วยฟื้นคืนชีพของพยาบาลจำนวน 248 คน ในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ พบว่า ประสิทธิภาพการทำงานในการช่วยฟื้นคืนชีพมีความสัมพันธ์กับความรู้และทักษะในการช่วยฟื้นคืนชีพของพยาบาล (อุรา แสงเงิน, สุพัตรา อุปนิสากร และทิพมาศ ชินวงศ์, 2555) การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้างในจังหวัดนครสวรรค์จำนวน 152 ราย พบว่า อายุการทำงาน มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้าง (น้ำทิพย์ ซาบวน้อย และขจรวรรณ อธิรัตน์, 2555)

ปัจจัยประเภทการผลิต ประเภทของการผลิตที่แตกต่างกันผู้บริหารก็อาจจะมีความรู้แตกต่างกันได้ เนื่องจากลักษณะปัจจัยการผลิต กระบวนการผลิตและกลุ่มลูกค้าที่แตกต่างกัน ซึ่งอุตสาหกรรมการผลิตบางประเภทมีเงื่อนไขด้านความปลอดภัยกำหนดไว้ว่าให้ปฏิบัติให้สอดคล้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น อุตสาหกรรมเคมี อุตสาหกรรมที่มีการใช้สารกำมันตรังสี เป็นต้น หรืออุตสาหกรรมบางประเภท โดยเฉพาะกลุ่มผู้ผลิตรถยนต์ กำหนดให้ผู้ผลิตชิ้นส่วนทั้งหมด ปฏิบัติตามมาตรการด้านความปลอดภัยหรือนโยบายของผู้ซื้อ เช่น กิจกรรมค้นหาอันตรายจากการทำงานของ Supplier บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งกำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องเข้ารับการฝึกอบรม เสนอรายงานผลการดำเนินการ อีกทั้งให้ขยายกิจกรรมดังกล่าวไปยัง Supplier ในลำดับถัดไปด้วย ซึ่งมาตรการที่นำมาใช้นั้นเป็นการนำข้อกำหนดของกฎหมายด้านความปลอดภัยมาประยุกต์ใช้ในการป้องกันอันตราย หรือลดความสูญเสียจากการประกอบกิจการ (แนวปฏิบัติการจัดทำกิจกรรมค้นหาอันตราย CCCC ของผู้ผลิตชิ้นส่วนให้บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ จำกัด, 2556)

ปัจจัยขนาดสถานประกอบการที่แตกต่างกัน ผู้บริหารก็อาจจะมีความรู้ที่แตกต่างกันได้ เพราะขนาดสถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่กว่าและมีจำนวนลูกจ้างมากกว่า ส่วนใหญ่มักจะมีการจัดการองค์กรที่เป็นรูปแบบที่ชัดเจน มีการกำหนดตัวบุคคลที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้าน เช่น ฝ่ายบริหารงานบุคคล เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมหรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน เป็นต้น สถานประกอบการหรือนายจ้างที่มีการจ้างแรงงานตั้งแต่ 1 คนถึง 1,000 คนขึ้นไป ยังไม่ได้มีการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน โดยพบว่า ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายแรงงานนั้นเกิดจากปัญหาในการตีความกฎหมาย ปัญหาจากตัวนายจ้างและลูกจ้างเอง รวมถึงปัญหาจากการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่กฎหมายคุ้มครองแรงงาน อีกทั้งพบว่ามีการขนาดเล็กบางส่วนที่ดำเนินกิจการโดยเจ้าของเองเท่านั้น ทำให้การจัดสรรทรัพยากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานจะพิจารณาการอยู่รอดขององค์กรเป็นหลัก (สินีนาต บุญเนตร, 2544; Gaedeke & Tootelian, 1980,

pp. 381-459)

ปัจจัยระยะเวลาการประกอบการ ผู้บริหารในสถานประกอบการที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการมากกว่าที่จะมีโอกาสในการเรียนรู้กฎหมาย ผ่านประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยในการทำงานมากกว่าสถานประกอบการที่มีระยะเวลาในการประกอบการน้อยกว่า เช่น การได้รับการฝึกอบรมสัมมนา การศึกษาดูงาน หรือการได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานภาครัฐ เป็นต้น

ปัจจัยการฝึกอบรม การได้รับการฝึกอบรมของผู้บริหารที่แตกต่างกันก็อาจทำให้เกิดความรู้ที่แตกต่างกันได้ จากการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมด้านสุขาภิบาลอาหารของผู้สัมผัสอาหารที่ได้รับการอบรมสุขาภิบาลอาหารของมหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ จำนวน 39 คน พบว่า ผู้สัมผัสอาหารมีความรู้สูงขึ้นหลังได้รับการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 (ภัทรภร เกลยจรรยา, 2558) การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ พบว่า การได้รับการฝึกอบรม มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (สุวรรณิ รุ่งจตุรงค์, 2555) การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทักษะในการช่วยฟื้นคืนชีพของพยาบาลจำนวน 248 คน ในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ พบว่า การได้รับการฝึกอบรมการช่วยฟื้นคืนชีพ มีความสัมพันธ์กับความรู้และทักษะในการช่วยฟื้นคืนชีพของพยาบาล (อุรา แสงเงิน, สุพัตรา อุปนิสากร และทิพมาศ ชินวงศ์, 2555) การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 380 ราย พบว่า การฝึกอบรมสัมมนา มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (ไอรัก คุ้มสมุทร, 2556) การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ปัจจัยการได้รับการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (สุเชษฐ มีไมตรีจิตต์, 2540)

ปัจจัยการได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่จะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ถึงการมีอยู่ของกฎหมายและสาระสำคัญในแต่ละประเด็นที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การได้รับข้อมูลข่าวสาร สื่อประชาสัมพันธ์ของกฎหมายนั้น อาจจะได้รับข้อมูลผ่านการฝึกอบรมหรือสัมมนาในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง เช่น การอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับบริหาร (จป.บริหาร) หรือรับรู้ผ่านช่องทางอื่น ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต แผ่นป้าย แผ่นพับ วารสาร การศึกษาดูงาน การเข้าให้การ

แนะนำโดยหน่วยงานราชการ เป็นต้น สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคล สำหรับปัจจัยและแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ความรู้ความเข้าใจ แต่ละบุคคลจะมากหรือน้อยอยู่ที่ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมครอบครัว และการจงใจ (สรพวุฒิพิพัฒพันธ์, 2538) จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ทดแทนจากประกันสังคมของลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ จังหวัดสงขลา พบว่าในส่วนของแหล่งที่ได้รับข้อมูลข่าวสารนั้น จำนวนลูกจ้างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากวิทยุ/ โทรทัศน์/ บุคลากรทางสาธารณสุขและมีการรับรู้ประโยชน์ทดแทนจากประกันสังคมในระดับต่ำ มีเพียงร้อยละ 45.50 ในขณะที่จำนวนลูกจ้างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเอกสารของสำนักงานประกันสังคมและมีการรับรู้ประโยชน์ทดแทนจากประกันสังคมในระดับต่ำ มีเพียงร้อยละ 42.74 เท่านั้น (สุภาพ ลิขิพันธ์, 2533) ประสพการณ์การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยมีผลกับการรับรู้การจัดการความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (แก้วฤทัย แก้วชัยเทียม, 2548) จากการศึกษาวิจัยการบังคับใช้กฎหมายแรงงานพบว่า ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายแรงงานนั้นเกิดจากปัญหาในการตีความกฎหมาย ปัญหาจากตัวนายจ้างและลูกจ้างเอง รวมถึงปัญหาจากการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่กฎหมายคุ้มครองแรงงาน (สินีนาค บุญเนตร, 2544) การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะเกษตรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จำนวน 380 ราย พบว่าการได้รับสื่อประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ไอรัก ดุษย์สมุทร, 2556) การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้างในจังหวัดนครสวรรค์จำนวน 152 ราย พบว่าการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้าง (น้ำทิพย์ ชาบวันน้อย และจรรยาพร อธิรัตน์, 2555) การศึกษาการรับรู้ข่าวสารความรู้ และทัศนคติที่มีต่อพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 พบว่า สมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์จากโทรทัศน์มากที่สุดและมีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 อยู่ในระดับปานกลาง (เชาวลิต นานา, 2548)

ดังนั้น หากผู้บริหารไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม หรือไม่ได้รับการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และการเผยแพร่กฎหมายที่เพียงพอและผ่านช่องทางที่เหมาะสมที่จะทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่าย ก็จะมีผลกระทบต่อรับรู้ของผู้บริหารสถานประกอบการ

ปัจจัยทัศนคติความปลอดภัย เป็นความรู้สึกรู้สึกนึกคิดด้านความปลอดภัยในการทำงานของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจมีลักษณะเหมือนหรือแตกต่างกันมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย โดยทัศนคติความปลอดภัยนี้มักแสดงผลออกมาในเชิงพฤติกรรมในการทำงาน คนที่มีทัศนคติความปลอดภัยที่ดีจะให้ความสำคัญในการป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นทั้งต่อตนเองและผู้อื่น มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ มาตรฐานการทำงาน รวมถึงมีความพยายามในการเรียนรู้หรือรับรู้สิ่งที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตัวเองที่กฎหมายได้กำหนดไว้ โดย Loudon and Della Bitta 1993 (อ้างถึงใน นคร สะสม, 2551) ได้อธิบายว่า ทัศนคติ เป็นความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่งว่ามีลักษณะอย่างไร มีความรู้สึกทางบวกหรือทางลบ (Positive or Negative) ขึ้นชอบหรือไม่ขึ้นชอบ (Favorable or unfavorable) หรือเห็นด้วยหรือคัดค้าน (Pro or Con) ซึ่งตามนิยามนี้ เป็นการมองทัศนคติในแง่ความรู้สึก หรือปฏิกิริยาท่าทีที่มีต่อวัตถุ หรือความคิดเห็นต่อวิธีการป้องกันตนเองจากอันตรายที่เกิดจากการทำงาน ในที่นี้คือความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อกฎระเบียบ ต่อความรู้ความเข้าใจรวมถึงต่อวิธีการป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายที่เกิดขึ้นจากการการทำงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (วิทิต กมลรัตน์, 2552) โดยเกิดจากความรู้สึกหรือความเห็นต่อปฏิกิริยาหรือการกระทำในการป้องกันตนเองโดยวิธีการใด ๆ เพื่อให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุจากการการทำงาน (พนิดา สถานสถิตย์, 2550)

การศึกษาความรู้ทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สายงานธุรกิจวิศวกรรม ธุรกิจก่อสร้างและบำรุงรักษา พบว่า พนักงานมีระดับความรู้ด้านความปลอดภัยอยู่ในระดับสูง ทัศนคติด้านความปลอดภัยอยู่ในระดับที่ดี และพฤติกรรมด้านความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง พนักงานที่มี อายุ ตำแหน่งงาน และอายุงานที่แตกต่างกันมีความรู้ความปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, 0.05 และ 0.01 ตามลำดับและพบว่าทัศนคติและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (อักรชาติ ตินสุวานนท์, 2546) และมีการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์และความปลอดภัยในการทำงาน บริษัท แมทเทิล กรุงเทพ จำกัด ของพนักงานฝ่ายผลิต จำนวน 322 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยในการป้องกันตนเองจากการทำงานในระดับสูง มีทัศนคติและความรู้เรื่องการป้องกันอันตรายจากการทำงานอยู่ในระดับสูง กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ การทำงานในฝ่ายผลิตแตกต่างกันมีผลต่อการทำงานปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยในการป้องกันตนเองจากการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (นคร สะสม, 2551)

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 เป็นกฎหมายที่พัฒนามาจากหมวดที่ 8 ในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการบังคับแก่ผู้ประกอบการและนายจ้าง ทั้งภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องดำเนินการบริหารและจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อประโยชน์แก่ลูกจ้าง โดยพระราชบัญญัตินี้มีทั้งหมด 8 หมวด 74 มาตรา โดยหมวดที่มีบทบัญญัติในการกำหนดบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบการ นายจ้าง และลูกจ้าง และบทลงโทษกรณีพบว่ามีกรณีฝ่าฝืน ได้แก่

หมวดที่ 1 บททั่วไป กำหนดให้นายจ้างมีหน้าที่จัดและดูแลสถานประกอบการและลูกจ้างให้มีสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของลูกจ้างมิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ และสุขภาพอนามัยและให้ลูกจ้างมีหน้าที่ให้ความร่วมมือกับนายจ้างในการดำเนินการและส่งเสริมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ลูกจ้างและสถานประกอบการ โดยหากพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้นายจ้างต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ให้นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

หมวดที่ 2 การบริหาร การจัดการ และการดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน กำหนดให้นายจ้างบริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และให้ลูกจ้างมีหน้าที่ในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนดนี้ด้วย

ในกรณีที่นายจ้างจัดให้มีการตรวจวัด ตรวจสอบ ทดสอบ รับรอง ประเมินความเสี่ยง รวมถึงการฝึกอบรมหรือให้คำปรึกษา เพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน จะต้องคัดเลือกจากผู้มีคุณสมบัติหรือที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักความปลอดภัย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

นายจ้างต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน แต่ละระดับ หน่วยงาน ความปลอดภัย และคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ภายในสถานประกอบการตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนบุคลากรดังกล่าวข้างต้น ต่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

นายจ้างจะต้องจัดให้ผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างทุกคนได้รับการฝึกอบรม ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งให้รวมถึงกรณีที่นายจ้างรับลูกจ้าง เข้าทำงาน เปลี่ยนงาน เปลี่ยนสถานที่ทำงาน หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ ทั้งนี้ให้นายจ้างแจ้งลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานและแจกคู่มือการปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคนก่อนจะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน เพื่อให้ลูกจ้างสามารถทำงานได้อย่างปลอดภัย

กรณีที่นายจ้างได้รับคำเตือน คำสั่ง หรือวินิจฉัยของอธิบดี คำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัย ให้นายจ้างปิดประกาศดังกล่าวในสถานประกอบกิจการในที่ที่เห็นง่ายเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ส่วนสัญลักษณ์เตือนอันตรายและเครื่องหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน และข้อความแสดงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้าง ให้นายจ้างจัดทำและติดประกาศในที่ที่เห็นง่ายด้วยเช่นกัน

การดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานนั้น หากลูกจ้างพบข้อบกพร่องหรือการชำรุดเสียหาย หากไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตัวเองให้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน หัวหน้างาน หรือผู้บริหาร เป็นหนังสือโดยไม่ชักช้า กรณีเป็นหัวหน้างานหากไม่สามารถแก้ไขได้ในขอบเขตที่รับผิดชอบหรือได้รับมอบหมายให้แจ้งต่อนายจ้างหรือผู้บริหารโดยไม่ชักช้า

นายจ้างมีหน้าที่จัดและดูแลให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐานและให้ลูกจ้างมีหน้าที่สวมใส่และดูแลรักษาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามลักษณะงานตลอดระยะเวลาการทำงาน หากลูกจ้างไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตราย ให้นายจ้างสั่งให้ลูกจ้างหยุดทำงานนั้นจนกว่าลูกจ้างจะสวมใส่ให้ถูกต้องและ

ให้นายจ้างและผู้รับเหมามีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการจัดสถานที่ทำงานให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ

หมวดที่ 4 การควบคุม กำกับ ดูแล การดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน กำหนดให้นายจ้างจัดให้มีการดำเนินการประเมินอันตรายและรับรองผลโดยผู้ชำนาญการที่ได้รับอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน อีกทั้งกำหนดให้นายจ้างแจ้งการเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงของสถานประกอบกิจการ หรือลูกจ้างประสบอันตรายจากการทำงาน ในกรณีที่มียุทธศาสตร์ชีวิตหรือสถานประกอบกิจการได้รับความเสียหาย หรือต้องหยุดการผลิต หรือมีบุคคลในสถานประกอบกิจการประสบอันตรายและได้รับความเสียหาย เนื่องจากเกิดเหตุเพลิงไหม้ การระเบิด สารเคมีหกรั่วไหล หรืออุบัติเหตุร้ายแรงอื่น ให้นายจ้างแจ้งต่อพนักงานตรวจความปลอดภัยทันทีที่ทราบ โดยโทรศัพท์ โทรสาร หรือวิธีอื่นใด และให้แจ้งเป็นหนังสือโดยระบุสาเหตุอันตรายที่เกิดขึ้น ความเสียหาย การแก้ไขและวิธีการป้องกันการเกิดซ้ำอีก ภายใน

เจ็ดวัน นับแต่วันเกิดเหตุ ส่วนลูกจ้างที่ประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยตามกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน เมื่อนายจ้าง แจ้งการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยต่อสำนักงานประกันสังคมตามกฎหมายดังกล่าวแล้ว ให้นายจ้าง ส่งสำเนาหนังสือแจ้งนั้นต่อพนักงานตรวจความปลอดภัยภายในเจ็ดวันด้วย

หมวดที่ 5 พนักงานตรวจความปลอดภัย เป็นการกำหนดขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตรวจความปลอดภัยในการพิจารณาออกคำสั่งหรือดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ นายจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ โดยสามารถเข้าไปในสถานประกอบการหรือสำนักงานของนายจ้างในเวลาทำการ หรือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ เพื่อตรวจสอบหรือบันทึกภาพและเสียงที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ เก็บตัวอย่างวัสดุหรือผลิตภัณฑ์ ใช้เครื่องมือตรวจวัดเพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับความปลอดภัย สอบถามข้อเท็จจริง หรือสอบสวนผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเอกสารต่าง เสนอแนะมาตรการป้องกันอันตรายต่ออธิบดีฯ

หากพบว่า นายจ้าง ลูกจ้างหรือผู้ที่เกี่ยวข้องฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ออกตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ หรือกรณีพบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงาน อาคาร สถานที่ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่ใช้ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ลูกจ้าง พนักงานตรวจความปลอดภัยมีอำนาจในการสั่งให้นายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้เกี่ยวข้องให้หยุดการกระทำที่ฝ่าฝืนเพื่อทำการแก้ไข ปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสม รวมถึงการสั่งให้หยุดการใช้เครื่องจักร อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ หรือสู่มักัด สิ่งนี้อาจเป็นอันตรายร้ายแรงต่อลูกจ้างดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ โดยได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย

หากนายจ้างไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัย นายจ้างสามารถยื่นอุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ทราบคำสั่ง และคำวินิจฉัยของอธิบดีให้เป็นที่สุด และห้ามนายจ้างเลิกจ้างลูกจ้าง หรือโยกย้ายหน้าที่การงานของลูกจ้าง เนื่องจากลูกจ้างฟ้องร้องหรือเป็นพยานหรือให้หลักฐานหรือข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานต่อพนักงานตรวจความปลอดภัย

หมวดที่ 6 กองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยเงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อการรณรงค์ส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และการพัฒนา แก้ไขและบริหารงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ทั้งนี้ นายจ้างสามารถกู้ยืมเงินกองทุนฯ เพื่อแก้ไขสภาพความไม่ปลอดภัย หรือเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและโรคอันเนื่องมาจากการทำงานได้

หมวดที่ 8 บทกำหนดโทษ เป็นการบัญญัติบทลงโทษ กรณีสถานประกอบการและ นายจ้างฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะบทลงโทษเป็นการจำคุก หรือการเปรียบเทียบปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

ดังนั้นหากผู้บริหารสถานประกอบการไม่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน จะส่งผลให้ไม่ได้นำเอาสาระสำคัญของกฎหมายที่เป็นมาตรฐานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการงานในสถานประกอบการ จะส่งผลกระทบต่อผู้ใช้แรงงานในด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการทำงาน เกิดการบาดเจ็บ พิการ ทูพพลภาพ เสียชีวิต หรือโรคอันเนื่องมาจากการทำงาน หรืออาจถูกดำเนินคดีในที่สุด

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีหลายปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ของบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดสถานประกอบการ ระยะเวลาในการประกอบกิจการ การเข้ารับการศึกษา การฝึกอบรม การได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์ และทัศนคติความปลอดภัย เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ของบุคคล ดังนั้นผู้วิจัยเชื่อว่า ปัจจัยเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี ทั้งนี้จากการศึกษาเอกสารผลงานวิจัยและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในประเทศไทย พบว่า ยังไม่มีการศึกษาในลักษณะดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาที่เชื่อมโยงกับการรับรู้กฎหมายในกลุ่มของผู้บริหารในสถานประกอบการขนาดเล็ก ดังนั้น การศึกษานี้จะช่วยเพิ่มเติมองค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน การสร้างความเข้าใจถึงสภาพของการรับรู้กฎหมายของผู้บริหารในสถานประกอบการขนาดเล็ก โดยดูว่าผู้บริหารมีความรู้กฎหมายมากน้อยเพียงใดและกฎหมายเข้าถึงบุคคลเหล่านี้หรือไม่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional descriptive research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการ ประเภทการผลิตในสถานประกอบการขนาดย่อมในเขตจังหวัดชลบุรี ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2559

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้บริหารสถานประกอบการประเภทการผลิตในสถานประกอบการขนาดย่อมในเขตจังหวัดชลบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 8,400 แห่ง (ข้อมูลจากสมาคมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี พ.ศ. 2557) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกเข้าและคัดเลือกออก ดังนี้

1.1 เกณฑ์การคัดเลือกเข้า

1.1.1 เป็นผู้มีตำแหน่งงานตั้งแต่ระดับผู้จัดการขึ้นไป

1.1.2 เป็นผู้บริหารสถานประกอบการประเภทผลิต ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัด

ชลบุรี

1.1.3 มีความยินดีในการให้ข้อมูล

1.2 เกณฑ์การคัดออก ในกรณีที่เป็นผู้ที่ไม่เต็มใจให้ความร่วมมือในการตอบ

แบบสอบถาม และไม่เป็นผู้บริหารสถานประกอบการจะพิจารณาตัดออกจากกลุ่มให้ข้อมูล

ตารางที่ 3-1 จำนวนสถานประกอบการผลิตของวิสาหกิจขนาดย่อมในเขตจังหวัดชลบุรี

ขนาด/ จำนวนลูกจ้าง (คน)	จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (แห่ง)
1-10	3,200	140
11-20	3,500	140
21-50	1,700	102
รวม	8,400	382

ขนาดตัวอย่างที่ศึกษา

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดยกำหนดให้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (0.05)

แทนค่า

$$n = \frac{8,400}{1+(8,400 \times 0.05^2)}$$

$$n = 381.8$$

ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้คือ 381.8 แห่ง

ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้กลุ่มตัวอย่างสถานประกอบการที่เป็นสถานประกอบการขนาดย่อมประเภทการผลิตอย่างน้อย 382 แห่ง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เพื่ออัตราการตอบกลับไว้ที่ร้อยละ 10 ดังนั้นแบบสอบถามทั้งหมดที่จะส่งให้ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมเท่ากับ 421 ฉบับ

สำหรับการแบ่งสัดส่วนของกลุ่มประชากรนั้นจะใช้วิธีการเลือกแบบโควตา (Quota sampling) โดยการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของสถานประกอบการ ได้แก่ สถานประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้าง 1-10 คน ร้อยละ 40 จำนวนลูกจ้าง 11-20 คน ร้อยละ 40 และจำนวนลูกจ้าง 21-50 คน ร้อยละ 20 คิดเป็นสัดส่วน 40: 40: 20 หรือ 2: 2: 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารในสถานประกอบการขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส โดยแบบสอบถามมีลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 3 ข้อ และอายุ รายได้เฉลี่ย อายุงานที่ทำในบริษัท มีลักษณะแบบเติม จำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานประกอบการ โดยแบบสอบถามมีลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 2 ข้อ และแบบเติม จำนวน 1 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลการเข้ารับการฝึกอบรมความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติในการป้องกันตัวเองจากการทำงาน ใช้วัดความเชื่อมั่นที่จะยอมรับเป้าหมาย การป้องกันอันตรายจากการทำงาน (พูนลาภ สุนทรวิวัฒนาการ, 2550)

ลักษณะแบบวัดเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scale) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ 5 ระดับดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
5	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	เห็นด้วย
3	ไม่แน่ใจ
2	ไม่เห็นด้วย
1	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การแปลผล ในเกณฑ์การแปลความหมาย คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในการป้องกันตัวเองจากการทำงาน แบ่งออกเป็น 3 ระดับแบบอิงกลุ่ม โดยหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile rank) ที่ 25 และ 75 แล้วเทียบ คะแนนเฉลี่ยที่เป็นร้อยละของจำนวนเต็ม และเทียบส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกับคะแนนเฉลี่ย (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2551)

ระดับทัศนคติ	ร้อยละของคะแนนเต็ม
ดีมาก	มากกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75
ปานกลาง	มากกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 26-74
น้อย	น้อยกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25

ส่วนที่ 6 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้เลือกตอบข้อที่ถูกต้องที่สุด ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

สำหรับคะแนนรวมของการทดสอบความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 อยู่ในช่วง 0-20 คะแนน เมื่อรวมคะแนนแล้วจัดระดับความรู้ โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนเป็น 3 ระดับ การแปลผลคะแนนโดยพิจารณาตามเกณฑ์ของบลูม (Bloom, 1968) ดังนี้

ระดับความรู้	
ดี	คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80-100 (คะแนนตั้งแต่ 16 คะแนนขึ้นไป) หมายถึง ผู้บริหารมีความรู้ในระดับดี
ปานกลาง	คะแนนระหว่างร้อยละ 60-79 (คะแนนตั้งแต่ 12-15 คะแนน) หมายถึง ผู้บริหารมีความรู้ในระดับปานกลาง
น้อย	คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60 (คะแนนต่ำกว่า 12 คะแนน) หมายถึง ผู้บริหารมีความรู้ในระดับน้อย

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย

1. การทดสอบความถูกต้องของเครื่องมือ (Validity)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปตรวจความถูกต้องของเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมของภาษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมจำนวน 3 ท่าน (ตามรายชื่อในภาคผนวก ก) เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ความชัดเจนและความครอบคลุมของข้อคำถาม จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

2. การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ปลายั้วที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมใน จังหวัดชลบุรีที่ผ่านการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทางด้าน อาชีวอนามัยและความปลอดภัย ไปทดลองใช้ (Try out) โดยทดสอบเครื่องมือกับผู้บริหารของ สถานประกอบการขนาดย่อมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 30 คน แล้ว นำมาหาคุณภาพของเครื่องมือโดยแบบทดสอบความรู้ พบ.ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงาน นำมาตรวจและให้คะแนน แล้วนำผลไปหาความยากง่าย (Index difficulty) โดยหาสัดส่วนของผู้ตอบถูกจากคนทั้งหมดที่ตอบในข้อคำถามนั้น ส่วนค่าอำนาจ จำแนกของคำถามใช้เทคนิคร้อยละ 27% จากนั้นคัดเลือกข้อคำถาม ที่มีความยากง่ายระหว่าง 0.2-0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไปแล้วนำข้อคำถามทั้งหมดไปหาค่าความเที่ยง โดยใช้ สัมประสิทธิ์อัลฟาของความสม่ำเสมอภายในด้วยสูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder Richardson formula 20) ได้ค่าเฉลี่ยความเที่ยงเท่ากับ 0.77 ส่วนแบบสอบถามที่สนคิดในการป้องกันอันตราย จากการทำงานใช้สูตรการหาค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient alfa) ของ ครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.80

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลถึงสถานประกอบการที่เป็นสถานประกอบการขนาดย่อม ประเภทการผลิตในจังหวัดชลบุรี

1.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างแล้ว แจกจำนวน 421 ฉบับ และรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามกลับคืนมา

1.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้ตอบกลับคืน จำนวน 358 ฉบับ จากนั้นทำการตรวจ ความสมบูรณ์ของการตอบและจัดทำข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนและตรงประเด็นดังนี้

2.1 จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้เพียงพอกับตัวอย่างที่จะทำการศึกษา

2.2 จัดทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามถึงผู้บริหารของสถานประกอบการที่เป็นสถานประกอบการขนาดย่อม ประเภทการผลิตในจังหวัดชลบุรีที่จะทำการศึกษา

2.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ดังนี้

2.3.1 พบกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยประเภทการผลิต ปัจจัยขนาดสถานประกอบการ ปัจจัยระยะเวลาการประกอบกิจการ ปัจจัยการฝึกอบรม ปัจจัยทัศนคติความปลอดภัยในการป้องกันตนเองจากอันตราย ปัจจัยการได้รับข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์ และความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2.4 นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลสร้างเครื่องมือลงรหัส

2.5 ประมวลผลและวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ขนาดสถานประกอบการ การฝึกอบรม การได้รับข้อมูลข่าวสาร ทัศนคติความปลอดภัย ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยนำมาแจกแจง เป็นจำนวน ร้อยละ สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับ อายุ รายได้เฉลี่ย ประสบการณ์ทำงาน และระยะเวลาการประกอบกิจการ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยนำมาแจกแจง เป็นจำนวน ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพศ สถานะภาพ ระดับการศึกษา ขนาดสถานประกอบการ การฝึกอบรม การได้รับข้อมูลข่าวสาร ทัศนคติ กับความรู้กฎหมายของผู้บริหาร ใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ Chi-square test ในการพิสูจน์สมมติฐานการวิจัย โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3. ข้อมูลที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร อายุ รายได้ ประสบการณ์ทำงาน ระยะเวลาการประกอบกิจการกับความรู้กฎหมายของผู้บริหาร ใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ Correlation โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson's product moment correlation coefficient โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมใน จังหวัดชลบุรี ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังเสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้เฉลี่ย สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพที่ทำงานในบริษัทของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านประเภทการผลิตของสถานประกอบการขนาดย่อม

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านขนาดสถานประกอบการของสถานประกอบการขนาดย่อม

ตอนที่ 4 ปัจจัยด้านระยะเวลาการประกอบกิจการของสถานประกอบการขนาดย่อม

ตอนที่ 5 ปัจจัยด้านการฝึกอบรมความปลอดภัยของผู้บริหารสถานประกอบการ

ตอนที่ 6 ปัจจัยด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม

ตอนที่ 7 ทักษะความปลอดภัยในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการ

ตอนที่ 8 ความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ตอนที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยประเภทการผลิต ปัจจัยด้านขนาดสถานประกอบการ ระยะเวลาการประกอบกิจการ การฝึกอบรม การได้รับข้อมูลข่าวสาร และสื่อประชาสัมพันธ์ ทักษะด้านความปลอดภัยในการทำงาน กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอนดังต่อไปนี้

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้วิจัยได้ทำการส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม จำนวน 421 ฉบับ ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 358 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85 จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 59.2 และ เพศหญิง ร้อยละ 40.8 อายุเฉลี่ย 35.14 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.80 ปี มีรายได้เฉลี่ย 40,730.25 บาท/ เดือน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 91,286.56 บาท ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 49.4 รองลงมาจบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ ปวส. ร้อยละ 29.9 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 16.8 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 46.6 ผู้บริหาร

ส่วนใหญ่มีอายุงานที่ทำงานในบริษัทของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม โดยเฉลี่ย 6.44 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.36 ปี ดังตารางที่ 4-1

ตารางที่ 4-1 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม จำแนกตามเพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรสและประสบการณ์การทำงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (n = 358)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	212	59.2
หญิง	146	40.8
อายุ		
อายุเฉลี่ย 35.14 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.80 ปี		
ค่าสูงสุด = 60 ปี ค่าต่ำสุด 23 ปี		
รายได้		
รายได้เฉลี่ย 40,730.25 บาท/เดือน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 91,286.56 บาท		
ค่าสูงสุด = 1,000,000 บาท ค่าต่ำสุด 13,000 บาท		
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น	3	0.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	10	2.8
อนุปริญญา/ ปวส.	107	29.9
ปริญญาตรี	177	49.4
สูงกว่าปริญญาตรี	60	16.8
อื่น ๆ	1	0.3
สถานภาพสมรส		
โสด	164	45.8
สมรส	167	46.7
หม้าย / หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	27	7.5
อายุงาน		
อายุงานที่ทำงาน โดยเฉลี่ย 6.44 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.36 ปี		
ค่าสูงสุด = 39 ปี ค่าต่ำสุด 1 ปี		

ปัจจัยด้านสถานประกอบการของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม

จากการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมส่วนใหญ่มาจากสถานประกอบการประเภทการผลิตชิ้นส่วนโลหะ ร้อยละ 37.2 รองลงมาคือ ประเภทการผลิตอื่นๆ ร้อยละ 29.6 ประเภทการผลิตอาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 18.2 และประเภทการผลิตภัณฑ์พลาสติก ร้อยละ 15.1 ตามลำดับ ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมส่วนใหญ่มาจากสถานประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้าง 21-50 คน ร้อยละ 33.5 รองลงมาคือจำนวนลูกจ้าง 1-10 คน ร้อยละ 33.2 และจำนวนลูกจ้าง 11-20 คน ร้อยละ 33.2 ส่วนระยะเวลาที่เริ่มประกอบกิจการของสถานประกอบการขนาดย่อมส่วนใหญ่ต่ำกว่า 11 ปี ร้อยละ 67.3 รองลงมาคือ ระยะเวลาที่เริ่มประกอบกิจการ 11-20 ปี ร้อยละ 22.3 ระยะเวลาที่เริ่มประกอบกิจการสูงกว่า 30 ปี ร้อยละ 5.8 และ ระยะเวลาที่เริ่มประกอบกิจการ 21-30 ปี ร้อยละ 4.5 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4-2

ตารางที่ 4-2 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมจำแนกตามประเภทการผลิต ขนาดสถานประกอบการและระยะเวลาที่เริ่มประกอบกิจการ

สถานประกอบการ	จำนวน (n = 358)	ร้อยละ
ประเภทการผลิต		
ผลิตภัณฑ์พลาสติก	54	15.1
ผลิตชิ้นส่วนโลหะ	133	37.1
ผลิตอาหารและเครื่องดื่ม	65	18.2
อื่น ๆ	106	29.6
ขนาดสถานประกอบการ		
1-10 คน	119	33.2
11-20 คน	119	33.2
21-50 คน	120	33.6
ระยะเวลาที่เริ่มประกอบกิจการ		
ต่ำกว่า 11 ปี	241	67.3
11-20 ปี	80	22.3
21-30 ปี	16	4.5
สูงกว่า 30 ปี	21	5.9
ระยะเวลาที่ประกอบกิจการเฉลี่ย 11.43 ปี		
ค่าสูงสุด = 40 ปี ค่าต่ำสุด 1 ปี		

ปัจจัยด้านการฝึกอบรมความปลอดภัยของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม

จากการศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมส่วนใหญ่เคยได้รับการฝึกอบรมหลักสูตร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน ร้อยละ 36 รองลงมาคือ การฝึกอบรมหลักสูตร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร ร้อยละ 31 การเข้าร่วมกิจกรรมสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงาน (Safety week) แห่งชาติ ร้อยละ 26.5 การอบรมสัมมนาและ/ หรือชี้แจงกฎระเบียบ ข้อบังคับด้านความปลอดภัยในการทำงานที่จัดโดยกระทรวงแรงงาน ร้อยละ 18.4 การฝึกอบรมหลักสูตร คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ร้อยละ 15.1 การฝึกอบรมหลักสูตร กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ร้อยละ 7 และการฝึกอบรมหลักสูตร หัวหน้าหน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ร้อยละ 3.6 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4-3

ตารางที่ 4-3 จำนวนและร้อยละของการฝึกอบรมความปลอดภัยของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม

การฝึกอบรมด้านความปลอดภัยฯ	จำนวน (ร้อยละ)		
	(n = 358)	ไม่เคย	เคย
- เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ฯ ระดับบริหาร		246 (68.7)	112 (31.3)
- เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ฯ ระดับหัวหน้างาน		229 (64.0)	129 (36.0)
- คณะกรรมการความปลอดภัยฯ		304 (84.9)	54 (15.1)
- กฎหมายความปลอดภัยฯ		333 (93.0)	25 (7.0)
- หัวหน้าหน่วยความปลอดภัยฯ		345 (96.4)	13 (3.6)
- อบรมสัมมนาและ/ หรือชี้แจงกฎระเบียบ ข้อบังคับด้านความปลอดภัยในการทำงานที่จัดโดย กระทรวงแรงงาน		292 (81.6)	66 (18.4)
- การเข้าร่วมกิจกรรมสัปดาห์ความปลอดภัยแห่งชาติ (Safety week)		263 (73.5)	95 (26.5)

ปัจจัยด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานประกอบการ กิจการขนาดย่อม

จากการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการส่วนใหญ่ได้รับเอกสารเชิญเข้าอบรมหรือสัมมนาด้านความปลอดภัย จากภาครัฐหรือภาคเอกชน ร้อยละ 38 รองลงมา คือ การเข้าให้คำปรึกษาด้านความปลอดภัยในการทำงานจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ร้อยละ 12.8 และได้รับข้อมูลข่าวสารหรือสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจากภาครัฐ ร้อยละ 10.1 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4-4

ตารางที่ 4-4 จำนวนและร้อยละของการได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานประกอบการกิจการขนาดย่อม

การได้รับข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์ (n = 358)	จำนวน (ร้อยละ)	
	ไม่เคย	เคย
- ได้รับข้อมูลข่าวสารหรือสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงานจากภาครัฐ	322 (89.9)	36 (10.1)
- ได้รับเอกสารเชิญเข้าอบรมหรือสัมมนาด้านความ ปลอดภัย จากภาครัฐหรือภาคเอกชน	222 (62.0)	136 (38.0)
- การเข้าให้คำปรึกษาด้านความปลอดภัยในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ	312 (87.2)	46 (12.8)

ส่วนช่องทางการได้รับข้อมูลข่าวสารหรือสื่อประชาสัมพันธ์ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการกิจการขนาดย่อมส่วนใหญ่ได้รับการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจากอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 55.3 รองลงมา คือวารสาร/แผ่นพับ/โปสเตอร์ ร้อยละ 27.1 วิทยุ/โทรทัศน์ ร้อยละ 14 และช่องทางอื่นๆ ร้อยละ 3.5 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-5 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม จำแนกตามช่องทาง
ได้รับการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ
สภาพแวดล้อมในการทำงาน

ช่องทางการสื่อสาร/ ประชาสัมพันธ์	จำนวน (n = 358)	ร้อยละ
- วารสาร/ แผ่นพับโปสเตอร์	155	27.1
- วิทยุ/ โทรทัศน์	80	14.1
- อินเทอร์เน็ต	316	55.3
- อื่น ๆ	20	3.5

ปัจจัยด้านทัศนคติความปลอดภัยในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาด ย่อม

จากการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติ
ความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 38.3 รองลงมาคือ ระดับน้อย ร้อยละ
33.5 และระดับดีมาก ร้อยละ 28.2 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4-6

ตารางที่ 4-6 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม จำแนกตามระดับ
ทัศนคติความปลอดภัยในการทำงาน

ระดับทัศนคติความปลอดภัยในการทำงาน	จำนวน (n = 358)	ร้อยละ
- ระดับดี	101	28.2
- ระดับปานกลาง	137	38.3
- ระดับน้อย	120	33.5

ปัจจัยความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
ระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
 จากการศึกษาความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานพบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมส่วนใหญ่มีระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 36.9 รองลงมาระดับดี ร้อยละ 32.4 และระดับน้อย ร้อยละ 30.7 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4-7

ตารางที่ 4-7 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม จำแนกตามระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ความรู้กฎหมายความปลอดภัยฯ (n = 358)	จำนวน (ร้อยละ)		
	ระดับดี	ระดับปานกลาง	ระดับน้อย
ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม	116 (32.4)	132 (36.9)	110 (30.7)

ความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน รายข้อ

พบว่า ข้อคำถามที่มีผู้ตอบถูกมากที่สุด ได้แก่ ข้อคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่นายจ้างต้องดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุม กำกับ ดูแล การดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในสถานประกอบการ ร้อยละ 92.2 รองลงมาได้แก่ ข้อคำถามเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงาน ร้อยละ 89.9 ข้อคำถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการด้านความปลอดภัยตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของใคร ร้อยละ 89.4 ข้อคำถามเกี่ยวกับอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ร้อยละ 86.6 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อกำหนดเกี่ยวกับข้อบังคับและคู่มือความปลอดภัยในการทำงานในสถานประกอบการ ร้อยละ 79.1 และข้อคำถามที่มีผู้ตอบถูกน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อคำถามเกี่ยวกับกรณีที่นายจ้างได้รับคำเตือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานนายจ้างต้องทำอะไร ร้อยละ 38.8 ส่วนข้อคำถามที่ตอบผิดมากที่สุด คือ ข้อคำถามเกี่ยวกับกรณีที่นายจ้างได้รับคำเตือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานนายจ้างต้องทำอะไร ร้อยละ 61.2 ข้อ

คำถามเกี่ยวกับผู้ที่มีอำนาจในการดำเนินการด้านความปลอดภัยฯ กรณีที่นายจ้างเช่าอาคารสถานที่ เครื่องมือ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์อื่นใดที่นำมาใช้ในสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง ร้อยละ 54.2 และข้อความเกี่ยวกับพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 มีผลบังคับใช้เมื่อใด ร้อยละ 51.4 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4-8

ตารางที่ 4-8 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิดจำแนกตามรายข้อความ

ความรู้กฎหมายความปลอดภัยฯ (n = 358)	จำนวน (ร้อยละ)	
	ถูก	ผิด
- กำหนดเวลาบังคับใช้พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554	174 (48.6)	184 (51.4)
- การบังคับใช้พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554	186 (52.0)	172 (48.0)
- ผู้บริหาร ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554	227 (63.4)	131 (36.6)
- หน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการด้านความปลอดภัยตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน	320 (89.4)	38 (10.6)
- คุณสมบัติของผู้ให้บริการด้านความปลอดภัยในการตรวจวัดตรวจสอบ ทดสอบ รับรอง ประเมินความเสี่ยง ฝึกอบรมและให้คำปรึกษาด้านความปลอดภัยฯ ให้กับสถานประกอบกิจการ	252 (70.4)	106 (29.6)
- หลักเกณฑ์ในการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานแต่ละระดับ	209 (58.4)	149 (41.6)
- สิ่งที่นายจ้างต้องดำเนินการเมื่อจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน (จป.หัวหน้างาน, จป.บริหาร และจป.เทคนิค)	242 (67.6)	116 (32.4)

ตารางที่ 4-8 (ต่อ)

ความรู้กฎหมายความปลอดภัยฯ	จำนวน (ร้อยละ)		
	(n = 358)	ถูก	ผิด
- ข้อกำหนดเกี่ยวกับข้อบังคับและคู่มือความปลอดภัยในการทำงานในสถานประกอบกิจการ	283 (79.1)	75 (20.9)	
- การแจ้งอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงาน แจกคู่มือการปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคนก่อนจะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน	249 (69.6)	109 (30.4)	
- การปิดประกาศคำเตือน คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน	139 (38.8)	219 (61.2)	
- การฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานภายในสถานประกอบกิจการของนายจ้าง	280 (78.2)	78 (21.8)	
- การปิดประกาศสัญลักษณ์เตือนอันตราย เครื่องหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยฯ และข้อความแสดงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้าง	250 (69.8)	108 (30.2)	
- ผู้มีอำนาจในการดำเนินการด้านความปลอดภัยฯ กรณีที่นายจ้างเช่าอาคารสถานที่ เครื่องมือ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์อื่นใดที่นำมาใช้ในสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง	164 (45.8)	194 (54.2)	
- หน้าที่ความรับผิดชอบของลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงาน	322 (89.9)	36 (10.1)	
- อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล	310 (86.6)	48 (13.4)	

ตารางที่ 4-8 (ต่อ)

ความรู้กฎหมายความปลอดภัยฯ	จำนวน (ร้อยละ)	
	(n = 358)	ถูก
- การควบคุม กำกับ ดูแล การดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในสถานประกอบกิจการ	330 (92.2)	28 (7.8)
- อำนาจหน้าที่ของพนักงานตรวจความปลอดภัย ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน	282 (78.8)	76 (21.2)
- การดำเนินการเมื่อเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง หรือลูกจ้างประสบอันตรายจากการทำงาน	178 (49.7)	180 (50.3)
- วัตถุประสงค์ของกองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานตาม พรบ. ความปลอดภัยฯ พ.ศ. 2554	217 (60.6)	141 (39.4)
- บทกำหนดโทษ กรณีนายจ้างฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8	181 (50.6)	177 (49.4)

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

พบว่า ระดับการศึกษา ประเภทการผลิต ขนาดสถานประกอบการ การฝึกอบรมหลักสูตร จป.บริหาร การฝึกอบรม จป.หัวหน้างาน การฝึกอบรมคณะกรรมการความปลอดภัยฯ การฝึกอบรมกฎหมายความปลอดภัยฯ การอบรมสัมมนาและ/ หรือชี้แจงกฎระเบียบ ข้อบังคับด้านความปลอดภัยในการทำงานที่จัดโดยกระทรวงแรงงาน การเข้าร่วมกิจกรรมสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ (Safety week) แห่งชาติ การได้รับข้อมูลข่าวสารหรือสื่อประชาสัมพันธ์กฎหมายความปลอดภัยในการทำงานจากภาครัฐ การได้รับเอกสารเชิญเข้าอบรมและสัมมนาด้านความปลอดภัยจากภาครัฐหรือภาคเอกชน การได้รับคำปรึกษาด้านความปลอดภัยในการทำงานจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ การได้รับข้อมูลจากวารสาร/ แผ่นพับ/ โปสเตอร์ และทัศนคติความปลอดภัย มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการ

ทำงาน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 ส่วน เพศ สถานะภาพสมรส การฝึกอบรมหลักสูตรหัวหน้าหน่วย ความปลอดภัย การได้รับข้อมูลทางวิทยุ/ โทรศัพท์ และการได้รับข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ไม่มี ความสัมพันธ์กับระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังตารางที่ 4-9

ตารางที่ 4-9 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประเภทการผลิต ขนาด สถานประกอบกิจการ การฝึกอบรมสัมมนาด้านความปลอดภัยในการทำงาน การได้รับข้อมูลและสื่อประชาสัมพันธ์กับระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ปัจจัยด้าน	ระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัยฯ			รวม	χ^2	p
	ดี	ปานกลาง	น้อย			
ปัจจัยส่วนบุคคล						
เพศ					3.643	0.162
ชาย	75 (35.4)	70 (33.0)	67 (31.6)	212 (100)		
หญิง	41 (28.1)	62 (42.5)	43 (29.4)	146 (100)		
ระดับการศึกษา					67.673	0.000**
ประถมศึกษา-ปวช.	4 (28.6)	1 (7.1)	9 (64.3)	14 (100)		
อนุปริญญา/ ปวส.	14 (13.1)	41 (38.3)	52 (48.6)	107 (100)		
ปริญญาตรี	60 (33.9)	78 (44.1)	39 (22.0)	177 (100)		
สูงกว่าปริญญาตรี	38 (63.3)	12 (20.0)	10 (16.7)	60 (100)		
สถานภาพ					7.645	0.105
โสด	45 (27.4)	61 (37.2)	58 (35.4)	164 (100)		
สมรส	65 (38.9)	60 (35.9)	42 (25.2)	167 (100)		
หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	6 (22.2)	11 (40.8)	10 (37.0)	27 (100)		

ตารางที่ 4-9 (ต่อ)

ปัจจัยด้าน	ระดับความรู้กฎหมาย			รวม	χ^2	p
	ความปลอดภัยฯ					
	ดี	ปานกลาง	น้อย			
ปัจจัยประเภทการ					22.348	0.001**
ผลิต						
พลาสติก	17 (31.5)	23 (42.6)	14 (25.9)	54 (100)		
ชิ้นส่วนโลหะ	57 (42.8)	42 (31.6)	34 (25.6)	133 (100)		
อาหารและเครื่องดื่ม	9 (13.8)	24 (37.0)	32 (49.2)	65 (100)		
อื่น ๆ	33 (31.1)	43 (40.6)	30 (28.3)	106 (100)		
ปัจจัยขนาด					54.223	0.000**
สถานประกอบการ						
1-10 คน	15 (12.6)	43 (36.1)	61 (51.3)	119 (100)		
11-20 คน	40 (33.6)	49 (41.2)	30 (25.2)	119 (100)		
21-50 คน	61 (50.9)	40 (33.3)	19 (15.8)	120 (100)		
ปัจจัยการฝึกอบรม						
สัมมนา						
หลักสูตร จป.บริหาร					93.516	0.000**
เคย	44 (17.9)	95 (38.6)	107 (43.5)	246 (100)		
ไม่เคย	72 (64.3)	37 (33.0)	3 (2.7)	112 (100)		
หลักสูตร จป.หัวหน้า					29.382	0.000**
งาน						
เคย	56 (24.5)	82 (35.8)	91 (39.7)	229 (100)		
ไม่เคย	60 (46.5)	50 (38.8)	19 (14.7)	129 (100)		
หลักสูตร คปอ.					23.574	0.000**
เคย	85 (28.0)	113 (37.1)	106 (34.9)	304 (100)		
ไม่เคย	31 (57.4)	19 (35.2)	4 (7.4)	54 (100)		

ตารางที่ 4-9 (ต่อ)

ปัจจัยด้าน	ระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัยฯ			รวม	χ^2	p
	ดี	ปานกลาง	น้อย			
หลักสูตร กฎหมาย					6.259	0.044*
ความปลอดภัยฯ						
ไม่เคย	103 (30.9)	123 (37.0)	107 (32.1)	333 (100)		
เคย	13 (52.0)	9 (36.0)	3 (12.0)	25 (100)		
หลักสูตร หัวหน้าหน่วย					3.621	0.164
ความปลอดภัย						
ไม่เคย	113 (32.8)	124 (35.9)	108 (31.3)	345 (100)		
เคย	3 (23.1)	8 (61.5)	2 (15.4)	13 (100)		
เข้าสัมมนาและฟังคำ					25.888	0.000**
ชี้แจงกฎระเบียบ						
ข้อบังคับด้านความ						
ปลอดภัยฯ ที่จัดโดย						
กระทรวงแรงงาน						
ไม่เคย	78 (26.7)	112 (38.4)	102 (34.9)	292 (100)		
เคย	38 (57.6)	20 (30.3)	8 (12.1)	66 (100)		
เข้าร่วมกิจกรรม					23.062	0.000**
สัปดาห์ความปลอดภัย						
ฯ แห่งชาติ						
ไม่เคย	71 (27.0)	94 (35.7)	98 (37.3)	263 (100)		
เคย	45 (47.4)	38 (40.0)	12 (12.6)	95 (100)		
การได้รับข้อมูลข่าวสาร					19.676	0.000**
หรือสื่อประชาสัมพันธ์						
จากหน่วยงานภาครัฐ						
ไม่เคย	93 (28.9)	122 (37.9)	107 (33.2)	322 (100)		
เคย	23 (63.9)	10 (27.8)	3 (8.3)	36 (100)		

ตารางที่ 4-9 (ต่อ)

ปัจจัยด้าน	ระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัย			รวม	χ^2	p
	๑					
	ดี	ปานกลาง	น้อย			
การได้รับเอกสารเชิญเข้า อบรมหรือสัมมนา					62.616	0.000*
ไม่เคย	43 (19.4)	82 (36.9)	97 (43.7)	222 (100)		*
เคย	73 (53.7)	50 (36.8)	13 (9.5)	136 (100)		
ได้รับคำปรึกษาจาก เจ้าหน้าที่ภาครัฐ					26.718	0.000*
ไม่เคย	86 (27.6)	121 (38.8)	105 (33.6)	312 (100)		*
เคย	30 (65.2)	11 (23.9)	5 (10.9)	46 (100)		
ทัศนคติความปลอดภัย๑					19.147	0.001*
ดีมาก	17 (16.8)	43 (42.6)	41 (40.6)	101 (100)		*
ปานกลาง	47 (34.3)	53 (38.7)	37 (27.0)	137 (100)		
น้อย	52 (43.3)	36 (30.0)	32 (26.7)	120 (100)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ รายได้ ประสิทธิภาพการทำงาน ระยะเวลาการประกอบกิจการ มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.309, 0.159, 0.248, 0.229 ดังตารางที่ 4-10

ตารางที่ 4-10 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ รายได้ ประสบการณ์ทำงาน
ระยะเวลาการประกอบกิจการกับระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัย
อาชีพอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ปัจจัยด้าน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	r	p
ปัจจัยส่วนบุคคล				
อายุ (ปี)	35.14	8.80	0.309	0.000**
รายได้ (บาท)	40,730.25	91,286.56	0.159	0.000**
ประสบการณ์ทำงาน (ปี)	6.44	5.36	0.248	0.000**
ระยะเวลาการประกอบกิจการ (ปี)	11.43	10.53	0.229	0.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional descriptive research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี จำนวน 421 คน โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับมา 358 คน คิดเป็นร้อยละ 85 และทำการวิเคราะห์ผล ซึ่งจากผลการวิเคราะห์สามารถนำมาทำการสรุป อภิปราย และให้ข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม

ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 59.2 อายุเฉลี่ย 35.14 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.80 ปี) มีรายได้เฉลี่ย 40,730.25 บาท/เดือน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 91,286.56 บาท) ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 49.4 และมีสถานภาพสมรสมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.6 อายุงานที่ทำงานในบริษัทของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 6.44 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.36 ปี)

2. ประเภทการผลิตของสถานประกอบการขนาดย่อม

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาจากสถานประกอบการขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี ประเภทการผลิตชิ้นส่วนโลหะ คิดเป็นร้อยละ 37.2 รองลงมาคือ ประเภทการผลิตอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 29.6 ประเภทการผลิตอาหารและเครื่องดื่ม คิดเป็นร้อยละ 18.2 และประเภทการผลิตภัณฑ์พลาสติก คิดเป็นร้อยละ 15.1

3. ขนาดสถานประกอบการของสถานประกอบการขนาดย่อม

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาจากสถานประกอบการขนาดย่อมที่มีจำนวนลูกจ้าง 21-50 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมาคือจำนวนลูกจ้าง 1-10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 และจำนวนลูกจ้าง 11-20 คน มีจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2

4. ระยะเวลาการประกอบกิจการของสถานประกอบการขนาดย่อม

ผลการศึกษา พบว่า ระยะเวลาที่เริ่มประกอบกิจการเฉลี่ย 11.43 ปี โดยระยะเวลาที่เริ่มประกอบกิจการส่วนใหญ่ต่ำกว่า 11 ปี คิดเป็นร้อยละ 67.3 รองลงมาคือ ระยะเวลาที่เริ่มประกอบกิจการ 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.3 ระยะเวลาที่เริ่มประกอบกิจการ สูงกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.9 และ ระยะเวลาที่เริ่มประกอบกิจการ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.5

5. การฝึกอบรมความปลอดภัยของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน คิดเป็นร้อยละ 36 รองลงมาคือ เคยได้รับการฝึกอบรมหลักสูตร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร คิดเป็นร้อยละ 31.3 เคยเข้าร่วมกิจกรรมสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงาน (Safety week) แห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 26.5 การอบรมสัมมนาและ/ หรือชี้แจงกฎระเบียบ ข้อบังคับด้านความปลอดภัยในการทำงานที่จัดโดยกระทรวงแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 18.4 เคยเข้าฝึกอบรมหลักสูตร คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 15.1 เคยเข้าการฝึกอบรมหลักสูตร กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 7.0 และเคยเข้าการฝึกอบรมหลักสูตร หัวหน้าหน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 3.6

6. การได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับเอกสารเชิญเข้าอบรมหรือสัมมนาด้านความปลอดภัย จากภาครัฐหรือภาคเอกชน ร้อยละ 38 รองลงมา คือ ได้รับคำปรึกษา ด้านความปลอดภัยในการทำงานจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ร้อยละ 12.8 และ ได้รับข้อมูลข่าวสารหรือสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน จากภาครัฐ ร้อยละ 10.1 โดยส่วนใหญ่ได้รับการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจากอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 55.3 รองลงมา คือวารสาร/ แผ่นพับ/ ไปสเตอร์ ร้อยละ 27.1 วิทยุ/ โทรทัศน์ ร้อยละ 14 และช่องทางอื่น ๆ ร้อยละ 3.5

7. ทักษะจิตความปลอดภัยในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับทักษะจิตความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมาคือ ระดับน้อย คิดเป็น ร้อยละ 33.5 และระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 28.2

8. ความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.9 รองลงมา คือ ระดับดี คิดเป็น ร้อยละ 32.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 30.7 ส่วนข้อคำถามที่มีผู้ตอบถูก มากที่สุด ได้แก่ ข้อคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่นายจ้างต้องดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุม กำกับ ดูแล การ ดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในสถานประกอบ กิจการ คิดเป็นร้อยละ 92.2 รองลงมา ได้แก่ ข้อคำถามเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของลูกจ้าง ด้านความปลอดภัยในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 89.9 ข้อคำถามที่มีผู้ตอบถูกน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ คำถามเกี่ยวกับกรณีที่นายจ้างได้รับค่าเดือน ค่าส่ง หรือค่าวินิจฉัยของเจ้าพนักงานเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมใน การทำงานนายจ้างต้องทำอะไร คิดเป็น ร้อยละ 38.8

9. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยประเภทการผลิต ปัจจัยด้านขนาด

สถานประกอบกิจการ ระยะเวลาการประกอบกิจการ การฝึกอบรม การได้รับข้อมูลข่าวสารและ สื่อ ประชาสัมพันธ์ ทศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความ ปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา อายุงานที่ทำและประเภทการผลิต ขนาดสถานประกอบการ ระยะเวลา ประกอบการ การฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร การ ฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน การฝึกอบรมหลักสูตร คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน การอบรมสัมมนา และ/ หรือชี้แจงกฎระเบียบ ข้อบังคับด้านความปลอดภัยในการทำงานที่จัดโดยกระทรวงแรงงาน การเข้าร่วมกิจกรรมสัปดาห์ความปลอดภัย (Safety week) แห่งชาติ การได้รับข้อมูลข่าวสารหรือสื่อ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจาก ภาครัฐ การได้รับเอกสารเชิญเข้าอบรมหรือสัมมนาด้านความปลอดภัย จากภาครัฐหรือภาคเอกชน การได้รับคำปรึกษาด้านความปลอดภัยในการทำงานจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ การได้รับการสื่อสารหรือ ประชาสัมพันธ์กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจากวารสาร/ แผ่นพับ/ โปสเตอร์ และระดับทัศนคติความปลอดภัยในการทำงาน ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ ระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่ระดับ 0.05

ได้แก่ การฝึกอบรมหลักสูตร กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ เพศ สถานภาพ การฝึกอบรมหลักสูตรหัวหน้าหน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน การได้รับการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจากวิทยุ/ โทรทัศน์ การได้รับการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจากอินเทอร์เน็ต และการได้รับการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจากช่องทางอื่น ๆ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้ทำการส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม จำนวน 421 ฉบับ ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 358 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85 ซึ่งจากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลตามสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ระดับของความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมแล้วพบว่าส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมมีหน้าที่รับผิดชอบงานหลายอย่าง ทำให้มีความสนใจในหลาย ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการ ทั้งด้านการผลิต ด้านการควบคุมคุณภาพ ด้านการซ่อมบำรุงรักษา ด้านการตลาด ด้านการขาย ด้านค่าใช้จ่าย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่ต้องแบ่งเวลาไปทำ จึงทำให้ความสนใจกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานน้อย การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ยังไม่สร้างความตระหนักถึงความสำคัญ และความรู้ความเข้าใจกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน อีกทั้งกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานมีหลายฉบับและเป็นเรื่องเชิงลึกที่มีเนื้อหามาก อ่านแล้วต้องตีความหมาย ทำความเข้าใจได้ยาก การได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อที่มีเนื้อหาสาระวิชาการมากเกินไป การใช้ช่องทางการเผยแพร่และรูปแบบวิธีการนำเสนอที่ไม่ชักจูงใจ อีกทั้งการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อที่ยังไม่เข้าถึงกลุ่มผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมทำให้ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมมีความรู้ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม จังหวัดชลบุรี ได้แก่

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

อายุ พบว่า มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี โดยผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมที่มีอายุมากกว่ามีระดับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานดีกว่า เนื่องจากมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า อีกทั้งพบว่าผู้บริหารที่มีอายุสูงกว่าส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารระดับสูงขององค์กร สอดคล้องกับการศึกษาของ เซาวลิต นาสา (2548) ที่พบว่า อายุ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความรู้พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ แสงจันทร์ โสภากาล (2544) ที่พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

รายได้เฉลี่ย พบว่า มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อม จังหวัดชลบุรี โดยผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่ามีระดับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในระดับที่ดีกว่า ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า โดยรายได้เฉลี่ยจะสัมพันธ์กันกับระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน และอาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมที่มีรายได้สูงกว่าอาจจะมีแรงจูงใจในการทำงานมากกว่า หรือมีความสนใจในเรื่องที่ตัวเองเกี่ยวข้องมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ น้ำทิพย์ ชานวน้อยและขจรวรรณ อัฐรัตน์ (2555) ที่พบว่า รายได้ของผู้ประกันตนมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจต่อกฎหมายว่าด้วยการประกันการว่างงานของลูกจ้าง

ระดับการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี โดยผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมที่มีความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในระดับที่ดีส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป และระดับความรู้ปานกลางส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ซึ่งผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปสามารถนำความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานไปใช้เป็นแนวทางในการกำกับ ควบคุมและดูแลสถานประกอบการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ

การศึกษาของ สุภรณ์ ศิริวานิช (2554) ที่พบว่า ระดับการศึกษาของผู้บริหารท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เซาวลิต นาสา (2548) พบว่า ระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความรู้พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 ดังนั้นจึงทำให้ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

อายุงานในสถานประกอบการ พบว่า มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมใน จังหวัดชลบุรี โดยผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมที่มีความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในระดับดี ส่วนใหญ่มีอายุงานมากกว่าผู้บริหารที่มีอายุงานน้อยกว่า ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้ในแต่ละเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตมากกว่าสอดคล้องกับ สุชาติพิศ สกุลชีวัฒนา (2536) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนที่มีความรู้ในเรื่องที่เรียนมาน้อยเพียงใด ถ้าเคยรู้มาบ้างหรือเคยมีประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่อาจมีผลต่อการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ซึ่งก็คือ ความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่มีอยู่จะช่วยให้เรียนเรื่องใหม่ได้สะดวกและเร็วขึ้นหรืออาจกล่าวได้ว่า ผลของการเรียนรู้จากบทเรียนไปแล้ว มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้บทเรียนใหม่นั้นเอง และสอดคล้องกับการศึกษาของ โกมน ภูสมบุญ (2551) ที่พบว่า ประสบการณ์ทำงานต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวข้องกับกฎหมายการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ น้าทิพย์ ชำบัวน้อย และจรรยาพร อธิรัตน์ (2555) ที่พบว่า อายุการทำงานมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้าง

สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ เพศและสถานภาพสมรส ทั้งนี้เพราะไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง สถานภาพที่แตกต่างกันก็ล้วนแต่มีลักษณะการทำงานที่คล้ายคลึงกัน

2.2 ปัจจัยประเภทกิจการ พบว่า มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมใน จังหวัดชลบุรี โดยผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมที่มีความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในระดับที่ดี ส่วนใหญ่เป็นของประเภทกิจการผลิตชิ้นส่วนโลหะ และมีความรู้ระดับปานกลางเป็นสถานประกอบการอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะปัจจัยการผลิต กระบวนการผลิต ข้อกำหนดของลูกค้า (การจัดทำโครงการ

CCCCF ของผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์บริษัท โตโยต้า (ประเทศไทย) จำกัด) หรือเงื่อนไขตาม กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549

2.3 ปัจจัยขนาดสถานประกอบการ พบว่า มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับ กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการ กิจกรรมขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี โดยผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมที่มีความรู้กฎหมาย ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในระดับที่ดีมีขนาดของสถาน ประกอบการที่มีลูกจ้าง 21-50 คนและมีความรู้ระดับปานกลางเป็นขนาดสถานประกอบการที่มี ลูกจ้าง 11-20 คน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขนาดสถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่กว่ามีการจัดการ องค์กรที่เป็นรูปแบบที่ชัดเจน มีการกำหนดตัวบุคคลที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยตาม กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549

2.4 ปัจจัยระยะเวลาการประกอบการ พบว่า มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับ กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการ กิจกรรมขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระยะเวลาในการประกอบการที่ต่างกันก็ จะมีโอกาสในการเรียนรู้กฎหมาย ผ่านประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยในการทำงานที่ ต่างกัน เช่น การได้รับการฝึกอบรมสัมมนา การศึกษาดูงาน หรือการได้รับคำแนะนำจากหน่วยงาน ภาครัฐ

2.5 ปัจจัยการฝึกอบรม

การฝึกอบรมหลักสูตร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร (จป.บริหาร) การฝึกอบรมหลักสูตร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน (จป.หัวหน้างาน) การฝึกอบรมหลักสูตร คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงาน (คปอ.) การฝึกอบรมหลักสูตร กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน การเข้าอบรมสัมมนาและ/ หรือชี้แจงกฎระเบียบ ข้อบังคับด้าน ความปลอดภัยที่จัดโดยกระทรวงแรงงาน การเข้าร่วมกิจกรรมสัปดาห์ความปลอดภัยแห่งชาติ (Safety week) พบว่า มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับการศึกษาของ อูรา แสงเงิน, สุพัตรา อุปนิสากร และทิพมาศ ชิมวงส์ (2555) ที่พบว่า การได้รับการฝึกอบรมการช่วยฟื้นคืนชีพ มีความสัมพันธ์กับความรู้และทักษะในการช่วยฟื้นคืนชีพ ของพยาบาล และสอดคล้องกับการศึกษาของ ไอริค ตูย์สมุทร (2556) ที่พบว่า การฝึกอบรมสัมมนา

มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ สุเชษฐ มีไมตรีจิตต์ (2540) ที่พบว่า ปัจจัยการได้รับการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนการฝึกอบรมหลักสูตร หัวหน้าหน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี ทั้งนี้อาจเนื่องจาก หลักสูตรดังกล่าวนี้มีหัวข้อและเนื้อหาฝึกอบรมค่อนข้างเยอะถึง 6 หมวดวิชา (จำนวนเวลาเรียน 42 ชม.) อาจทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจดจำสาระสำคัญของกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้ อีกทั้งผู้ผ่านการฝึกอบรมอาจจะไม่ได้ทำการทบทวนเนื้อหาหลังฝึกอบรมด้วยตัวเองเป็นระยะ ๆ

2.6 ปัจจัยการรับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์

การรับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจากหน่วยงานภาครัฐ การได้รับเอกสารรับเชิญเข้าอบรมหรือสัมมนา ด้านความปลอดภัยจากภาครัฐหรือภาคเอกชน การได้รับคำปรึกษาด้านความปลอดภัยจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และการได้รับการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์กฎหมายความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจากวารสาร/ แผ่นพับ/ โปสเตอร์ พบว่า มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับการศึกษาของ น้ำทิพย์ ชาบัวน้อย และขจรวรรณ อิศูรัตน์ (2555) ที่พบว่า การได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้างการ สอดคล้องกับการศึกษาของ ไอริค คัยสมุทร (2556) ที่พบว่า การได้รับสื่อประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ สินีนาถ บุญเนตร (2544) ที่พบว่า ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายแรงงานนั้นเกิดจากปัญหาในการตีความกฎหมาย ปัญหาจากตัวนายจ้างและลูกจ้างเอง รวมถึงปัญหาจากการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่กฎหมายคุ้มครองแรงงาน

ส่วนการได้รับการสื่อสารและประชาสัมพันธ์กฎหมายความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจากวิทยุ/ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ตและช่องทางอื่น ๆ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี

2.7 ทักษะจิตวิทยาความปลอดภัยในการทำงาน พบว่า มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารวิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี โดยผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมที่มีความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในระดับดี ส่วนใหญ่มีทักษะจิตวิทยาความปลอดภัยในระดับปานกลางและมีความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในระดับปานกลาง มีระดับทักษะจิตวิทยาความปลอดภัยในการทำงานในระดับปานกลาง ซึ่งผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมที่มีทักษะจิตวิทยาความปลอดภัยในการทำงานที่ดี ก็จะตระหนักถึงการป้องกันตนเองจากการทำงาน การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการทำงาน การปฏิบัติตามมาตรฐานของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับทั้งตนเองผู้ได้บังคับบัญชา สอดคล้องกับการศึกษาของอิศราชาติ ดิณสุตานนท์ (2546) ที่พบว่า ทักษะจิตและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ นคร สะสม (2551) ที่พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยในการป้องกันตนเองจากการทำงานในระดับสูง มีทักษะจิตและความรู้เรื่องการป้องกันอันตรายจากการทำงานอยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาวิจัย

1. จากผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะกฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 25549 ซึ่งส่งผลต่อการนำกฎหมายไปใช้ในการ กำกับ ควบคุมและดูแลให้การดำเนินงานด้านความปลอดภัยภายในสถานประกอบการไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นนายจ้างหรือผู้บริหารระดับสูงควรกระตุ้นและตรวจสอบ รวมถึงจัดให้ลูกจ้างในแต่ละระดับได้รับการฝึกอบรมให้สอดคล้องตามกฎหมาย เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนและเป็นการเพิ่มทักษะด้านความปลอดภัยในการทำงานด้วย

2. ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับความรู้ต่ำและระดับปานกลางควรได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม และได้รับการฝึกอบรมทบทวนเกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นระยะ หรือเมื่อมีกฎหมายใหม่หรือมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

3. หน่วยงานภาครัฐควรกำหนดมาตรการในการเร่งรัดให้ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมเข้ารับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยเฉพาะหลักสูตร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับบริหาร

4. หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนควรร่วมมือกันในการส่งเสริม สนับสนุนข้อมูล ข่าวสาร/ สื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมถึงการหาช่องทางในการประชาสัมพันธ์ให้ดีขึ้น

5. สถานประกอบการขนาดย่อมควรได้รับการตรวจเยี่ยมจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คำแนะนำและประเมินความสอดคล้องในการดำเนินงานตามกฎหมาย โดยเฉพาะสถานประกอบการที่เพิ่งเริ่มประกอบกิจการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารในสถานประกอบการขนาดอื่นๆ เนื่องจากอาจมีความแตกต่างกัน เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประกอบการวางแผนงานในการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของต่อไป

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์หรือส่งผลต่อระดับความรู้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เช่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านความปลอดภัยของบริษัท การจัดทำระบบการจัดการด้านความปลอดภัย เช่น มอก. 18001, OSHAS 18001 การเข้าร่วมกิจกรรมด้านความปลอดภัยกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น โครงการอุบัติเหตุเป็นศูนย์ (Zero accident program), การประกวดสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัย

3. การส่งแบบสอบถามและรอการตอบกลับ ผู้ตอบอาจไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่เรากำหนด เช่น ผู้บริหารสถานประกอบการอาจจะให้เลขานุการเป็นผู้ตอบแบบสอบถามแทนก็ได้ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุตำแหน่งในแบบสอบถามด้วย

บรรณานุกรม

- กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง. (2550). *มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม*. เข้าถึงได้จาก <http://www.rd.go.th/publish/334.0.html>
- กันยา สุวรรณแสง. (2532). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: บารุงสาส์น.
- แก้วฤทัย แก้วชัยเทียม. (2548). *การรับรู้การจัดการความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทผลิตภัณฑ์เคมี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- โกมน ภูสมบุญ. (2551). *การศึกษาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรงานการเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี*.
- คู่มือการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน, ระดับบริหาร, คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน. (2558). [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.].
- ชมสมร ชุมชัย. (2548). *กฎหมายแรงงาน กับผู้ประกอบการ SMEs (ตอนที่ 1)*. เข้าถึงได้จาก <http://www.dlo.co.th/article/SMEs.php>
- เขาวลิต นานา. (2548). *การศึกษาการรับรู้ข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ถาวร ศรีสุขะโต และธนะเวช ศรีสุขะโต. (2543). *เคล็ดลับการทำธุรกิจ SMEs. ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม*. กรุงเทพฯ: นานามีบุ๊กส์.
- ธฤตญ์ แสงจันทร์. (2556). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ของผู้ดูแลผู้สูงอายุไทย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาประชากรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นคร สะสม. (2551). *พฤติกรรมมนุษย์และความปลอดภัยในการทำงาน กรณีศึกษา บริษัท แมทเทิล กรุงเทพฯ จำกัด*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- น้ำทิพย์ ชาบัวน้อย และจรรยาพรณ อธิรัตน์. (2555). การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตน ต่อการประกันการว่างงานของลูกจ้างในจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการทั่วไป, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- นิตยา สุภาภรณ์. (2552). การรับรู้ของประชาชนต่อความอยู่ดีมีสุขในชุมชนบางไผ่ วิทยาลัยราชพฤกษ์. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.].
- นิทัศน์ วิเทศ. (2542). การจัดการความรู้ เทคนิคในการแปลความรู้สู่ความได้เปรียบในการแข่งขัน. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี จำกัด.
- บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด. (2556). การจัดทำกิจกรรมค้นหาอันตราย CCPF. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.].
- บุญทัศน์ ลัทธปัญญา. (2541). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติต่อทรัพยากรป่าไม้ในเขตป่าสงวนของประชาชนในจังหวัดกำแพงนครเวียงจันทน์ ประเทศลาว. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ. (2551). ระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ. (2542). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 5). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุวรีย์ ศิวะแพทย์. (2549). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). ทัศนคติ การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ปภาณี ฐิติวัฒนา. (2523). สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- แผนแม่บทความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559). สำนักความปลอดภัยแรงงาน. เข้าถึงได้จาก <http://www.oshthai.org/images/PDF/2014/01/plan2012.pdf>
- พนิดา สถานถิตย์. (2550). ปัจจัยความเสี่ยงในการป้องกันอุบัติเหตุของพนักงานขับรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง บริษัท เซลล์แห่งประเทศไทย จำกัด. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรมความปลอดภัย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรธิดา วิเชียรปัญญา. (2547). การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: ธรรมมลการพิมพ์.

- พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554.
- พิศวง ธรรมพันธ์. (2523). *สังคมวิทยาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ภัทรกร เฉลยจรรยา. (2558). *การศึกษาความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมด้านสุขาภิบาลอาหารของผู้สัมผัสอาหารที่ได้รับ การอบรมสุขาภิบาลอาหารของมหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ. กองกิจการนักศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- มงคล เจริญจิตต์. (2551). *การรับรู้กฎหมายของผู้ใช้แรงงานในกิจการขนาดย่อม*. วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานิติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). *ความรู้ พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์อักษร A-L ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- ลาวัญญ์ วิทยาอุทกกุล. (2526). *ประเภทความรู้ในวิชาสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: รุ่งกิจการพิมพ์.
- วิจิต กมลรัตน์. (2552). *ศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท อิติตยา เบอรัลล่า เคมีคัลส์ (ประเทศไทย) จำกัด*. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สรวงทิพย์ ภู่อุชฌนา. (2541). *การรับรู้บทบาทที่กำหนด บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในสถานอนามัย เขตภาคตะวันออกเฉียง*.
- สรรพวุฒิ พิพัฒพันธุ์. (2538). *การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นที่มีความสัมพันธ์กับความรู้อ*. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.].
- สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน. *สถานการณ์การดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย ปี 2558*. เข้าถึงได้จาก http://www.oshthai.org/index.php?option=com_content&view=category&id=26&Itemid=238
- สำนักงาน ก.พ.ร. และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2548). *การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.].
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.). (2558). *รายงานสถานการณ์ SMEs ประจำปี*. เข้าถึงได้จาก <http://www.sme.go.th/th/index.php/data-alert/alert/report-smes-year/report-year>
- สินีนาด บุญเนตร. (2544). *การบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองแรงงาน ศึกษาเฉพาะกรณี การตรวจแรงงานในประเทศไทยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541*. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.].

- สุเชษฐ มีไมตรีจิตต์. (2540). การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมวิทยาการ พัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุภรณ์ ศิริวานิช. (2542). การศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุภาพ ลึกษาพันธ์. (2548). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ทดแทนจากประกันสังคมของลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ จังหวัดสงขลา. สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาระบบสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุวรรณ บัวทวน. (2528). สังคมศาสตร์เบื้องต้น. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวรรณ รุ่งจตุรงค์. (2555). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.].
- แสงจันทร์ โสภากาล. (2544). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษา จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- หทัยกาญจน์ เกสร. (2443). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับความมั่นคงในอาชีพของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ กรณีศึกษา โรงงานปูนซีเมนต์ในจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาประชากรศึกษา, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อัครชาติ ดิณสุตานนท์. (2546). การศึกษา ความรู้ ที่สนใจต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กรณีศึกษาในสายงานธุรกิจวิศวกรรม ธุรกิจก่อสร้างและบำรุงรักษา. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิศวกรรมความปลอดภัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุรา แสงเงิน, สุพัตรา อุปนิสากร และทิพมาศ ชินวงศ์. (2555). การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทักษะในการช่วยฟื้นคืนชีพของพยาบาล. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.].

- ไอรัก คุษสมุท. (2556). *การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- Bloom, B. S. (1971). *Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning.* New York: McGraw-hill.
- Bloom, B. S. (1967). *Evaluation of learning in secondary school.* Newyork: McGraw – Hill.
- Bloom, B. S. (1968). *Mastery learning. UCLA – CSEIP Evaluation Comment. 1 (2) Losangeles.* University of California at Los Angeles.
- Gaedeke, R. M., & Tootelian, D. H. (1980). *Small Business Management, Illinois.* Scott: Foresman and Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

1. รศ.ดร.อนามัย เทศกะทีก	ภาควิชาสุขศาสตร์อุตสาหกรรมและความปลอดภัย
มหาวิทยาลัยบูรพา
2. รศ.ดร. นันทพร ภัทรพุท	ภาควิชาสุขศาสตร์อุตสาหกรรมและความปลอดภัย
มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ผศ.ดร ศิริรัตน์ ล้อมพงศ์	ภาควิชาสุขศาสตร์อุตสาหกรรมและความปลอดภัย
มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ
สภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารวิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง การตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโทระดับปริญญาโท ผู้วิจัยใคร่ขอ
ความกรุณาจากผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน โปรดตอบตามความเป็นจริง แบบสอบถามมีทั้งหมด
4 ส่วน

ขอความร่วมมือตอบให้ครบทุกข้อ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างสมบูรณ์ซึ่งมีความสำคัญ
และจำเป็นอย่างยิ่งต่องานวิจัย อีกทั้งผลการศึกษายังใช้เป็นแนวทางเพื่อเสนอแนะการพัฒนา
ด้านความปลอดภัยอันจะเป็นผลดีต่อพนักงานและองค์กร

ข้อมูลที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามจะถือเป็นความลับและไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานแต่
อย่างไรก็ตามเนื่องจากไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล แต่จะเสนอข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น

แบบสอบถามจำนวน 46 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการ จำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกอบรม จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์

จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติในการป้องกันตัวเองจากการทำงาน

จำนวน 14 ข้อ

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ
สภาพแวดล้อมในการทำงาน จำนวน 20 ข้อ

ขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม
ครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

ผู้วิจัย

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อม
ในการทำงานของผู้บริหารกลุ่มวิสาหกิจขนาดย่อม ในจังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง: ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

[] 1. ชาย

[] 2. หญิง

2. อายุ ปี

3. รายได้เฉลี่ย บาท/ เดือน

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

[] 1. มัธยมศึกษาตอนต้น

[] 2. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.

[] 3. อนุปริญญา/ ปวส.

[] 4. ปริญญาตรี

[] 5. สูงกว่าปริญญาตรี

[] 6. อื่น ๆ ระบุ

5. สถานภาพ

[] 1. โสด

[] 2. สมรส

[] 3. หม้าย / หย่าร้าง/ แยกกันอยู่

6. อายุงานที่ทำงานในบริษัทแห่งนี้ ปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยด้านสถานประกอบการ

1. ปัจจัยประเภทการผลิต

- 1. การผลิตภัณฑ์พลาสติก
- 2. การผลิตชิ้นส่วนโลหะ
- 3. การผลิตอาหารและเครื่องดื่ม
- 4. อื่น ๆ ระบุ

2. ขนาดสถานประกอบการ (จำนวนลูกจ้างในปัจจุบัน)

- 1. จำนวน 1-10 คน
- 2. จำนวน 11-20 คน
- 3. จำนวน 21-50 คน

3. ระยะเวลาที่เริ่มประกอบกิจการแห่งนี้..... ปี

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านปัจจัยการฝึกอบรมความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

1. ท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารหรือไม่

- 1. ไม่เคย
- 2. เคย

2. ท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างานหรือไม่

- 1. ไม่เคย
- 2. เคย

3. ท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานหรือไม่

- 1. ไม่เคย
- 2. เคย

4. ท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานหรือไม่

- 1. ไม่เคย
- 2. เคย

5. ท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร หัวหน้าหน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานหรือไม่

1. ไม่เคย

2. เคย

6. ท่านเคยเข้าร่วมการอบรมสัมมนาและ/หรือชี้แจงกฎระเบียบ ข้อบังคับด้านความปลอดภัยในการทำงานที่จัดโดยกระทรวงแรงงานหรือไม่

1. ไม่เคย

2. เคย

7. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมสัปดาห์ความปลอดภัยแห่งชาติ (Safety week) หรือไม่

1. ไม่เคย

2. เคย

ส่วนที่ 4 ข้อมูลที่เป็นคำถามเกี่ยวกับการได้รับข่าวสาร สื่อประชาสัมพันธ์กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

คำชี้แจง: ให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านเคยได้รับข้อมูลข่าวสารหรือสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจากภาครัฐหรือไม่

1. ไม่เคย

2. เคย

2. ท่านเคยได้รับเอกสารเชิญเข้าอบรมหรือสัมมนาด้านความปลอดภัย จากภาครัฐหรือภาคเอกชนบ้างหรือไม่

1. ไม่เคย

2. เคย

3. สถานประกอบการของท่านเคยมีเจ้าหน้าที่ภาครัฐเข้าให้คำปรึกษาด้านความปลอดภัยในการทำงานหรือไม่

1. ไม่เคย

2. เคย

4. ท่านเคยได้รับการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานผ่านช่องทางใด

- [] 1. วารสาร/ แผ่นพับ/ โปสเตอร์
 [] 2. วิทยุ/ โทรทัศน์
 [] 3. อินเทอร์เน็ต
 [] 4. อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 5 ข้อมูลที่เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติความปลอดภัย เรื่องการป้องกันตัวเองจากอันตรายจากการทำงาน

คำชี้แจง: ให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ลำดับ	ข้อความ	ระดับในการป้องกันตนเองจากการทำงาน				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.	การฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและมีจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุมากขึ้นได้					
2.	การได้รับการอบรมด้านความปลอดภัยก่อนการปฏิบัติงานช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับในการป้องกันตนเองจากการทำงาน				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
3.	การได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการป้องกัน อันตราย จากการทำงาน อย่างเดียว ช่วยลดการ เกิดอุบัติเหตุได้มาก					
4.	การมีความรู้และความ เข้าใจเรื่องความปลอดภัย ในการทำงาน ช่วยลดการ เกิดอุบัติเหตุได้					
5.	การไม่ปฏิบัติตาม กฎระเบียบความ ปลอดภัยในการทำงาน มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ					
6.	การตรวจสอบและ ติดตามผลการ ปฏิบัติงานความ ปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ ช่วยลดอุบัติเหตุได้					
7.	ลักษณะนิสัยส่วนบุคคล ไม่มีผลต่อการเกิด อุบัติเหตุ					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับในการป้องกันตนเองจากการทำงาน				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8.	อุปกรณ์เครื่องจักร เครื่องมือที่ชำรุด บกพร่อง ขาดการ ซ่อมแซมหรือ บำรุงรักษา มีผลต่อการ เกิดอุบัติเหตุ					
9.	สภาพแวดล้อมในที่ ทำงานที่ไม่ถูก สุขอนามัย เช่น แสง สว่างไม่เพียงพอ ไม่มีผล ต่อการเกิดอุบัติเหตุและ โรคจากการทำงาน					
10.	การสวมใส่อุปกรณ์ คุ้มครองความปลอดภัย ส่วนบุคคลช่วยลด อุบัติเหตุในการทำงานได้					
11.	การทำงานที่ไม่ถูกวิธี ไม่ถูกขั้นตอน ขาด ความรู้และทักษะในการ ทำงาน ไม่มีผลต่อการ เกิดอุบัติเหตุ					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับในการป้องกันตนเองจากการทำงาน				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
12.	การทำงานโดยที่สภาพร่างกายและจิตใจที่ไม่พร้อมหรือผิดปกติ เช่น เครียด ขาดสมาธิ ไม่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ					
13.	การออกระเบียบข้อบังคับในการทำงานและมีมาตรการควบคุมคนงานให้ปฏิบัติตาม ถ้าไม่ปฏิบัติตามจะต้องถูกลงโทษ ช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุได้					
14.	การติดโปสเตอร์ภาพอุบัติเหตุที่เกิดจากการไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตราย จะช่วยจูงใจพนักงานให้ใช้อุปกรณ์ป้องกันมากขึ้นเพื่อความปลอดภัย					

ส่วนที่ 6 ข้อมูลคำถามเกี่ยวกับความรู้ พรบ. ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน พ.ศ. 2554

คำชี้แจง: ให้กาเครื่องหมาย (√) ลงในช่องที่ท่านคิดว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีผลบังคับใช้เมื่อใด

() ปี พ.ศ. 2549

() ปี พ.ศ. 2550

() ปี พ.ศ. 2554

() ปี พ.ศ. 2555

2. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 มีผลบังคับใช้กับใคร

() หน่วยงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

() เอกชนและรัฐวิสาหกิจ

() หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น

() ถูกทุกข้อ

3. ผู้บริหาร ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 หมายถึงใคร

() ลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่ควบคุม ดูแล บังคับบัญชาหรือสั่งให้ลูกจ้างทำงานตามหน้าที่ของหน่วยงาน

() ผู้ถือหุ้น

() ลูกจ้างตั้งแต่ระดับผู้จัดการในหน่วยงานขึ้นไป

() หัวหน้าหน่วยงาน

4. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการด้านความปลอดภัยตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของใคร

() ลูกจ้าง

() รัฐบาลโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

() นายจ้าง

() นายจ้างและลูกจ้างร่วมกันออกค่าใช้จ่าย

5. ผู้ให้บริการด้านความปลอดภัยในการตรวจวัด ตรวจสอบ ทดสอบ รับรอง ประเมินความเสี่ยง ฝึกอบรมและให้คำปรึกษาด้านความปลอดภัยฯ ให้กับสถานประกอบกิจการจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

- () บุคคล หรือนิติบุคคลที่ขึ้นทะเบียนกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
- () ไม่อยู่ระหว่างการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต
- () มีความรู้ และประสบการณ์ตรงตามคุณสมบัติของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
- () ถูกทุกข้อ

6. โรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์แห่งหนึ่งมีลูกจ้างทั้งหมด 49 คน นายจ้างจะต้องจัดให้มี เจ้าหน้าที่ ความปลอดภัยในการทำงานระดับใดบ้าง

- () จป.ระดับหัวหน้างาน ระดับบริหาร และระดับเทคนิค
- () จป.พื้นฐาน และจป.เทคนิค
- () ระดับหัวหน้างาน และระดับเทคนิคขั้นสูง
- () จป.วิชาชีพ และหน่วยงานความปลอดภัย

7. ข้อใดต่อไปนี้เป็นสิ่งที่นายจ้างต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย กรณีจัดให้มีเจ้าหน้าที่ ความปลอดภัยในการทำงาน (จป.หัวหน้างาน, จป.บริหาร และจป.เทคนิค)

- () นายจ้างทำหนังสือแต่งตั้งให้เป็น จป. ประจำสถานประกอบการถือว่าเสร็จสิ้น สมบูรณ์แล้ว
- () นายจ้างทำหนังสือแต่งตั้ง และแจ้งชื่อขึ้นทะเบียน ต่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
- () สำเนาเอกสารแต่งตั้งและเอกสารการขึ้นทะเบียน ต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม
- () แจ้งชื่อเพื่อขึ้นทะเบียน ต่อสำนักงานประกันสังคมประจำพื้นที่

8. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับข้อบังคับ และคู่มือความปลอดภัยในการทำงานในสถาน ประกอบกิจการ

- () แจกคู่มือการปฏิบัติงานให้เฉพาะลูกจ้างเข้าใหม่เท่านั้น
- () แจกคู่มือการปฏิบัติงานให้ลูกจ้างเข้าใหม่ เปลี่ยนงานหรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน
- () กำกับ ควบคุมดูแลให้ลูกจ้างปฏิบัติตามข้อบังคับและคู่มือความปลอดภัย
- () จัดอบรมข้อบังคับและการปฏิบัติงานตามคู่มือความปลอดภัยให้กับพนักงานทุกคน

9. กรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในสภาพแวดล้อม ที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ และสุขภาพอนามัย นายจ้างต้องปฏิบัติอย่างไร

- () แจ้งอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นและการป้องกันให้ลูกจ้างทุกคนทราบก่อนเริ่มปฏิบัติงาน
- () แจ้งรายละเอียดการปฏิบัติงานให้เฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น เพราะเป็นความลับของบริษัท
- () ไม่ต้องแจ้งก็ได้ เพราะผู้ควบคุมงานได้ทำการประเมินอันตรายไว้แล้ว
- () ไม่มีข้อถูก

10. กรณีที่นายจ้างได้รับคำเตือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน นายจ้างต้องทำอย่างไร

- () เก็บไว้เป็นอย่างดี เพราะเป็นความลับของบริษัท
 - () แจ้งรายละเอียดให้เฉพาะคนที่เกี่ยวข้องทราบเท่านั้น
 - () ปิดประกาศเอกสารในสำนักงานฝ่ายบุคคล ภายใน 20 วัน หลังได้รับเอกสาร
 - () ปิดประกาศในที่ที่เห็นได้ง่าย ภายใน 15 วัน หลังได้รับเอกสาร
11. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานภายในสถานประกอบกิจการของนายจ้าง

- () ผู้บริหารทุกคนได้รับการยกเว้นไม่ต้องได้รับการอบรม
- () หัวหน้างานทุกคนได้รับการฝึกอบรมหลักสูตร จป. หัวหน้างานไม่น้อยกว่า 12 ชม.
- () ลูกจ้างระดับปฏิบัติการทุกคนต้องได้รับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่า 6 ชม.
- () ลูกจ้างที่เข้างานใหม่ เปลี่ยนงาน เปลี่ยนสถานที่ทำงาน หรือมีการเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรอุปกรณ์นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างได้รับการฝึกอบรมก่อนเริ่มทำงาน

12. ข้อใดต่อไปนีไม่เป็นกฎหมาย ที่กำหนดให้นายจ้างปิดประกาศให้ลูกจ้างทราบในที่ที่เห็นได้ง่าย ภายในสถานประกอบกิจการ

- () สัญลักษณ์เตือนอันตราย
- () เครื่องหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย
- () ข้อความแสดงสิทธิ และหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้างด้านความปลอดภัย
- () ใบเตือนพนักงานที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านความปลอดภัยในการทำงาน

13. ใครเป็นผู้มีอำนาจในการดำเนินการด้านความปลอดภัยฯ กรณีที่นายจ้างเช่า อาคาร สถานที่ เครื่องมือ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์อื่นใดที่นำมาใช้ในสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง

() ผู้ให้เช่า กรณีมีการเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือปรับปรุงจากสภาพเดิม ผู้ให้เช่า สามารถเรียกค่าเสียหาย และยกเลิกสัญญาได้

() นายจ้าง/ ผู้เช่า

() เจ้าพนักงานตรวจความปลอดภัย

() ไม่มีข้อถูก

14. ข้อใดต่อไปนี้เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงาน

() ดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ได้ตามมาตรฐานความปลอดภัย

() กรณีทราบถึงข้อบกพร่องหรือการชำรุดเสียหายที่ไม่สามารถแก้ไขได้เองให้แจ้งผู้รับผิดชอบทราบ โดยไม่ชักช้า

() ตรวจสอบความปลอดภัยของเครื่องจักร เครื่องมือและอุปกรณ์อื่นๆ ในพื้นที่ที่รับผิดชอบประจำวันก่อนเริ่มงาน

() ถูกทุกข้อ

15. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

() นายจ้างมีหน้าที่จัดหา และดูแลให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่ได้มาตรฐาน

() ลูกจ้างมีหน้าที่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตราย และดูแลรักษาอุปกรณ์ที่นายจ้างจัดหาให้ตามลักษณะงาน

() กรณีลูกจ้างไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลขณะปฏิบัติงาน นายจ้างไม่สามารถสั่งหยุดการทำงานนั้น จนกว่าจะได้รับอนุญาต จากพนักงานตรวจความปลอดภัย

() นายจ้างเป็นคนออกค่าใช้จ่ายในการจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

16. ข้อใดเป็นสิ่งที่นายจ้างต้องดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุม กำกับ ดูแล การดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในสถานประกอบกิจการ

() จัดให้มีการประเมินอันตราย

() ศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อลูกจ้าง

() จัดทำแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน และแผนการ

ควบคุมดูแลลูกจ้างและสถานประกอบกิจการ

() ถูกทุกข้อ

17. ข้อใดต่อไปนี้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานตรวจความปลอดภัย ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

() สอบถามข้อเท็จจริง หรือสอบสวนเรื่องใด ๆ และเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง รวมทั้งตรวจสอบหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและเสนอแนะมาตรการป้องกันอันตรายต่ออธิบดี

() เข้าตรวจในสถานประกอบกิจการนอกเวลาทำการ โดยที่ไม่มีเหตุการณั้ผิดปกติใดๆ

() ยึด อาศัย และขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายจ้าง

() ไม่มีข้อใดถูก

18. กรณีสถานประกอบกิจการเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง หรือลูกจ้างประสบอันตรายจากการทำงาน นายจ้างต้องดำเนินการอย่างไร

() ไม่ต้องแจ้งพนักงานตรวจความปลอดภัย แต่ให้เก็บข้อมูลการเกิดเหตุไว้ที่สถานประกอบกิจการ

() แจ้งเหตุต่อพนักงานตรวจความปลอดภัยทราบ ภายใน 30 วันหลังทราบการเกิดเหตุ

() แจ้งเหตุต่อพนักงานตรวจความปลอดภัยทราบทันทีที่ทราบและแจ้งเป็นหนังสือภายใน 7 วัน

() เก็บเป็นความลับ ห้ามเผยแพร่

19. ข้อใดเป็นวัตถุประสงค์ของกองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานตาม พรบ.ความปลอดภัยฯ พ.ศ. 2554

() นายจ้างสามารถกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ เพื่อแก้ไขสภาพความไม่ปลอดภัยหรือป้องกันอุบัติเหตุหรือโรคจากการทำงานได้

() นายจ้างสามารถกู้ยืมเงินกองทุนฯ เพื่อจ่ายค่าปรับ กรณีการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

() ลูกจ้างสามารถกู้ยืมเงินกองทุนฯ เพื่อรักษาอาการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานให้กับนายจ้างได้

() ไม่มีข้อใดถูก

20. กรณีนายจ้างฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 มีบทกำหนดโทษอย่างไร

() ปรับไม่เกิน 4 แสนบาท

() จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 2 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

() จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 8 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

() จำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 4 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ